

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Begele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 1080 Lej

Fél évre 540 Lej

Negyed évre 270 Lej

Havonta 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Antibolsevista világkongresszus.

Irtá: Rákosi Jenő.

A magyar belügyminiszter egy nyilatkozatában felvetette azt az eszmét, hogy antibolsevista világkongresszust kell sürgősen egybehívni. A dolog első pillantásra kecsesgétének látszik, ám, ha jobban hozzányulunk a kérdéshez, egy kissé bonyolultnak fogjuk találni az ügyet. Mert hát kikből álljon a világkongresszus? Hiszen ha csak európai kongresszust hívnának egybe, akkor is elsősorban nem jelennek meg azon Oroszország. És világos, hogy a kongresszus voltaképpen Oroszország elleni front lenne. Mit lehet ezzel a rémes országgal mást tenni, mint amit eddig tettek a döntő hatalmak, amelyek közül egyik-másik egyszer elismerte, aztán bojkottálta, ismét gazdasági kapcsokat keresett vele, még Genfben is elhívták, aztán meg kitéssékelték és így tovább. Minden ország a maga érdekét szolgálja ebben is, azért nincsen egyetértés közöttük és a kérdéshez nem mer hozzányulni a Népszövetség sem, amely a nemzetközi politika regulátora akar lenni.

És mit csinálna a világkongresszus? A legjobb esetben rendőr-állam szövetséget Európából. Kaphatók-e erre a nagyok? A szuverenitás kérdését súlyos érintené a dolog. Egyforma eljárást, kölcsönös kötelezettségekkel kellene megállapítani, amit eddig egyes államok szerződéseikben intéztek el. Legvalószínűbb, hogy érdekes és magasröptű elmélkedésekkel gazdagítaná a kongresszus a politikai tudományok könyvtárát, de ez ma már megvan minden országban kongresszus nélkül is. De a bolsevizmus ma már nem elmélet, hanem valóság, államforma, államfilozófia, világ-nézet, amely úgy ahogy él és gyakorolja hatását az emberiségre.

Meg kell látnunk, ha egyáltalán látni akarunk, hogy bármilyen veszterhesnek tartjuk is ezt az állam- és kormányformát, az nem egy esetleges tünet, nem olyan, mint a betegségek járványok, amelyeket orvosi kongresszusokon tárgyalnak, hanem logikus fejlődése az emberiség életének. Mondhatni: a reakció szülte a liberálisizmust, a liberálisizmus szülte a szocializmust, a szocializmus szülte a kommunizmust és a bolsevizmust. Ugy látszik, valamint a múlt század a liberálisizmus évszázada volt, azonosképpen mintha a mi szerencsétlen századunk a szocializmus és vástott gyermeke: a kommunizmus százada akarna lenni. A liberálisizmus alkotásai és intézményei, minden formája, melynek kereteiben éltünk, recsegnek és ropognak, az a szellem, amely ma izgatja és átáljárja az elméket, nem fér többé beléjük, nem tud bennök termékeny életet élni. Hogy így van, annak két ország a megdöbbentő tanuja. Az egyik Olaszország, ahol egy ember a maga lángszével, lángostorával és lángerejével leverte a szocializmust is, a bolsevizmust is, mely ellen nagytehetségű államférfiak a múlt század liberális intézményeinek fegyverrel nem tudtak sikeresen védekezni. Mussolini polgári hadsereget szervezett ellene és jóformán kiirtotta szinte irmagostul a liberálisokat is, a szocialistákat is és a kommunistákat is és rendet, munkát és emelkedést biztosított hazájának. Mik még a tervei, sejteni lehet, tudni nem. Mibe fog belebukni, azt se lehet megjósolni. De bizonyos, hogy az ő egyénisége a szellem s az erkölcs, amelyből ma Olaszország él. Amint ő távozik, vagy egy új Mussolinót kell találni Olaszország számára,

vagy felbomlik minden az ő személye és egyénisége nélkül. Mert rendszerének ez az alapja s ereje, az ő egyénisége.

A másik ország Oroszország, ahol az ugynevezett modern világsszellem diadalmaskodott. Ott teljesen eltöröltetett a régi rend, osztályokkal, intézményeivel, embereivel a legbrutálisabb módon és felépült egy ideálisan elgondolt új világ a legembertelenebb reális eszközökkel. Lenin volt az atyja, örökét nagytehetségű tanítványok kezelik, maguk is mesterek szörnyű mesterségökben. Ez az orosz példa az egyetlen és igazi kísérlet arra, hogy a kor új eszméinek és irányainak új formákat adjon. Ez az új idők, az világ igazi formája: azt kétségbe lehet vonni. Mert hiszen már is azt látjuk, hogy fejlődése nem előre megy, nem a tisztulás, a kristályosodás, a tökéletesedés felé, hanem inkább hátra, a régi, az elpusztított világ irányában. És jellemző, hogy ez a világboldogítással csalogató új rendszer a legbarbárabb, legundokabb zsarnokok, a részeg és vérszomjas cárok eszközeivel dolgozik, azokkal tudta magát a régi helyébe beigatni s valamint egyes dolgokban föléleszti az elpusztított s gyűlölt világ intézményeit, szellemét és gondolkodását is, azonosképpen ma sem

tudja, tíz évi fennállása után sem nélkülözni a véres terrort, amellyel uralmát megalapította.

Kérdés: ez legyen az új világsszellem? Rettentő volna az emberiségre. Az orosz rendszer? Lehetetlen. A diktatura, amelynek élte a diktátor személyéhez van kötve. De akkor mi legyen az emberiség új iránya, új állama?

Ezt világkongresszuson eldönteni antibolsevizmussal nem lehet. Ezt nemzetek nagy tudósai, nagy elmék, nagy államférfiak munkája teremtheti meg, amely korszakokat szokott megelőzni. A mi korunk gyakorlati térére lépett, mielőtt elméletileg előkészített volna. Jelszó a tömegek uralma. E jelszó apostolai elég erősek voltak, hogy a régi világ pilléreit megrendítsék, egyet-mást le is romboljanak, de az új világ megépítésére, sőt csak kontúrjainak a kijelölésére is, bizony szegények és meddők voltak. A királyságok helyébe a nemzetek léptek, a nemzetek helyét most oszromolja a tömeg. A problémát az oldja meg, aki a tömeget magának meg tudja nyefni, nem boldogítással, nem ármítással, nem izgatással, hanem példával és cselekedettel. Becsületességgel, igazságossággal, tiszta, okos és bölcs kormányzással. Világkongresszussal pedig nem.

Bratianu Vintila szenzációs leleplezést ígér.

Mrazek volt a verescanus minisztert a világ leglustább emberének mondja. — Miről szól a parlamentnyitó trónbeszéd?

(Az Aradi Közlöny tudósítójának távirata.) A belpolitikai életnek nem kis szenzációja Bratianu Vintila pénzügyminiszternek a Viitorul mai számában megjelent nyilatkozata, amely szerint a legközelebbi napokban súlyos leleplezéseket közöl a nyilvánossággal Mrazek volt a verescanus kereskedelmiügyi miniszter politikai visszaéléseiről. A pénzügyminiszter megállapítása szerint Mrazek pártpolitikai érdekekből súlyos mulasztásokat követett el a román ipar és kereskedelem kárára és megérdemli a „világ leglustább embere” jelzőt. Politikai körökben ezt a nyilatkozatot annak tulajdonítják, hogy a kor-

mány most már mindenképpen lehetetlen akarja tenni a néppártot, hogy ezzel is részt üssön az ellenzék sorai között.

Ugy kormánypárti, mint ellenzéki körökben nagy élénkséggel vitatják a parlament megnyitására szóló trónbeszéd szövegét, mely a kiszivárgott hírek szerint az elhunyt király kiváló érdemeiről, Mihály király trónralépéséről, valamint a régenstanács intézményeiről szól. Ezek után felemlíti a trónbeszéd a kormány által tervbe vett munkaprogramot és közli az új törvénytervezeteket. A trónbeszéd szövegét Duca belügyminiszter szerkesztette s azt még a hét folyamán a régenstanács elé terjesztik jóváhagyás végett.

Vérbefojtják a mexikói forradalmat.

Három tábornokot, számos magasrangú tisztet, rengeteg katonát végeztetett ki a kormány. — Calles elnök általános mozgósítást rendelt el.

Mexikóból jelentik: A napokban ismét fel-lángolt lázadást a mexikói kormánycsapatok vérbefojtották. A felkelőket sikerült egyelőre ártalmatlanná tenni. Egy részüket uccai harcokban ölték meg, másrésztük emencekült és sokat elfogtak, akik közül eddig is számos vezetőt ítél halálra a rögtönítélő bizottság és a halálítéleteket azonnal végre is hajtották.

Calles elnök kommunikében jelenti be, hogy a lázadást sikerült elnyomni és a helyzet urai ismét a kormánycsapatok. Soronban három tábornokot ma kivégezték és rajta kívül halálítéletet hajtottak végre Arriera és Peralla tábornokokon. Agyonlőtték a kínai tartomány kormányzóját, Gonzales Puerta volt elnök titkárát, számos magasrangú tisztet és több polgári egyént, akik résztvettek a felkelésben. A

torrenói zászlóalj tizennégy lázadó katonáját szintén kivégezték. Yalisch tartományban tizenkilenc felkelőt ölték meg.

A kormányhoz hű képviselők a kamara ma tartott ülésén kimondták, hogy megfosztják mandátumától azokat a képviselőket, akik akár közvetve, akár közvetlenül támogatták a felkelőket. A nvugalom teljes helyreállítása érdekében Calles elnök elrendelte az általános mozgósítást.

A forradalom résztvevőit mindenféle tömegesen tartóztatják le. Elpazóban a 16-ik zászlóalj újabb tizennégy lázadóvezérét kivégezték. Itt is, ott is fellángol ismét a lázadás. Mexikó minden részén ömlik a vér, de a katolikus forradalmárok fanatizmusával szemben minden emberi erő tehetetlennek látszik.

Uj kisebbségi folyóirat Bécsben.

Jakabffy Elemér dr. világosságot követel a Népszövetség kisebbségi álláspontját illetőleg.

(Az Aradi Közlöny Bécsi szerkesztőségétől). „Nation und Staat” (Nemzet és Állam) címen most jelent meg a bécsi Wilhelm Braunmüller egyetemi könyvkiadó vállalat kiadásában egy új kisebbségi folyóirat első száma. Az új folyóiratot szerkesztőként Bleyer Jakab egyetemi tanár, a magyarországi német kisebbség vezére, Brandsch Rudolf szenátor, az erdélyi szászok vezére, Schiemann Pál lettországi német képviselő és Schmidt-Wodder János jegyzik.

A most megjelent első számban Hassl-blatt Werner dr. esztországi német képviselő hosszú cikkben bírálja a karintiai szlovének tervezett autonómiáját. Az esztországi kulturautonómia megalkotója, noha német ember, nem tartja elegendőnek azokat a szabadságjogokat, amelyeket Ausztria a karintiai szlovének számára nyújtani akar.

A második cikket Jakabffy Elemér dr., az erdélyi Magyar Párt alelnöke írta. Jakabffy cikkében polemizál Mussolinivel, Mello Franco brazil népszövetségi delegátussal, akik asszimilálni akarják a kisebbségeket, valamint a londoni „The Times”-szel, amely több cikkben helyeselte Mussolini és Mello Franco fejtegetéseit. Jakabffy felveti a kérdést, hogy tulajdonképpen mi a Népszövetség álláspontja: vajon kívánja-e a nemzeti kisebbségek fennmaradását, avagy helyesli a beolvasztási szándékot. Jakabffy világosságot követel a Népszövetség álláspontját illetőleg és azt követeli, hogy a Népszövetség küldjön ki külön bizottságot a kisebbségvédelem értelmének meghatározására és kommentálására. (A Népszövetség legutóbbi közgyűlésén Apponyi Albert gróf tudvalevőleg erőlyesen tiltakozott Mello Franco asszimilációs teóriája ellen és Chamberlain angol külügyminiszter élénken helyeselt; amikor Apponyi kifejtette, hogy a nemzeti kisebbségek fennmaradását biztosítani kell. A szerk.)

A harmadik és negyedik cikket Schmidt-Wodder János dr. és Schiemann Pál dr. lettországi német képviselők írták. Mindketten a nemzeti kisebbségeknek az államhoz való viszonyával foglalkoznak. Schiemann képviselő cikkében új elméletet állít fel és azt követeli, hogy a kisebbségek az állam keretén belül önálló közjogi személyiséget alkossanak.

Az érdekes új folyóiratot, amint a szerkesztők névsorából is kitűnik, a különböző európai német kisebbségek pártjai tartják fenn.

Leszavazták a francia hadügyminisztert.

Poincaré a parlamentben felveti a bizalmi kérdést. — Ha leszavazzák, a kormány beadja lemondását. — A szocialisták békét akarnak Oroszországgal.

Párisból táviratozzák: Rendkívül forró és izgalmas napja volt ma a francia kormánynak. A költségvetési vita ugyan a kamara plenáriá előtt még nem okozott nagyobb bonyodalmat, azonban a pénzügyi bizottság ülése már előrevetette legszélesebb körű és legélesebb vita árnyékát. Poincaré — mint ismeretes — már a költségvetés betérjesztésekor kijelentette, hogy nem enged semmit sem változtatni a büdzsén és pénzügyi politikájához mindenképpen ragaszkodik. Poincaré szerint a költségvetést bizalmi kérdésnek tekintti és amennyiben leszavazzák bármely pontját is, annak levonja következményeit és a kormány benyújtja lemondását.

Ez a körülmény a mai ülés során bekövetkezett, amennyiben a pénzügyi bizottság Painlevé hadügyminiszter expozéja után 8 szavazattal 7 ellenében kimondotta, hogy a

hadügy által követelt újabb hitelek, amelyek az 1928. évi tartalékosok kiképzésére vannak beállítva, nem szavazza meg. Ilyenformán kétségtelen, hogy a kormány a költségvetés plenáris tárgyalását fel fogja vetni a bizalmi kérdést és ha a plénum is osztaná a bizottság felfogását, annak igen súlyos következményvel lesznek.

De sok gondot okoz még a kormánynak a Rakovszky-ügy is, amely igen széles hullámokat ver a francia politikai életben. A francia-orosz viszony mind érezhetőbbé váló elhideglése a francia baloldali pártok körében éles kritikát vált ki. A szocialisták attól tartanak, hogy az Oroszországgal való szakítás ismét egész sereg munkáskezet kényszerítene télen-szóra és éppen ezért követelik, hogy legalább a külügyi bizottságban tisztázzák a francia-orosz feszültség kérdését.

Porter Paula nagy sikere Budapesten.

Aradi festőművész nő most készült elő nagy kollektív kiállítását a magyar fővárosban. Nyilatkozik az arcképfestés titkairól.

(Arad, október 5.) Az Aradról messzi idegenbe lendült tehetségek közül való Porter Paula most már Európaszerte ismert festőművész nő, akinek legutóbb anyagi és erkölcsi sikereiben gazdag kiállítását sorra látogatta a város műértő közönsége és képeiről az elismerés hangján nyilatkozott a kritika. Porter Paula aradi és timisoarai (temesvári) sikerei után most Budapesten készíti elő kollektív kiállítását. A kétségtelenül mély és komoly értékű művészasszony alkotásairól máris, tárlata megnyitása előtt, hasábokon foglalkozik a magyar fővárosi sajtó és a jószemű budapesti képzőművészeti esztéták egy új magyar világmarkát remélnék Porter Paula legfrisebb alkotásaitól.

— Sohasem kerestem festőtémát, sohasem jártam a természeti jelenségek között az a kandi vágygyal, hogy valami ecsetre kíváncsi dolgot keressék — mondotta lapunk budapesti munkatársának a kitűnő aradi művész nő. — Az én képeim úgy születnek, hogy tárgyuk meglátása az ábrázolás vágyát keltette s ilyenkor csak az a probléma élt bennem, hogy ki tudom-e fejezni azt a gondola-

tot, amit a látás pillanatában éreztem. Pittorészki beállítás, különös színház, vagy technikai megoldás gondolata soha nem foglalkoztatott, hanem kizárólag a tárgy gondolatjelenése, vagy a személynek felem sugárzó gondolata, amely az illető karakterét adja. A természet eleménél a magam érzése mellett azt akartam ábrázolni, amit az elem tároló képmond, személyeknél, amit én gondolok. Így válnak képeim a natura gondolattársáivá, így próbálom a természetmások gondolat-szegénységét elküldni. A portréban analízis. Az emberek, mikor róluk beszélnek, mikor arcukat valamely uton-módon megörökítik, mikor valamely tény az ő személyük körül forog, kevésbé őszinték. Az én analízisem alapja az őszinteség, úgy, hogy amikor a modell már ül, képzeletben az az őszinte kép él, akit akkor ismertem meg, amikor még nem készült az arcképfestéshez.

Sikerének titkáról így nyilatkozott Porter Paula, akinek művészi egyénisége minden „izmustól” menten ma szinte egyedül álló a magyar képzőművészetében.

TARCA.

A gyászruhás nő.

Elbeszélés.

Írta: HELTAI JENŐ.

1.

A legutolsó fegyvergyakorlatom, mint egészen öreg tartalékos honvédhadnagy fölkerültem Tricsénmegyébe a tótok közé. Ennek idestova tíz esztendeje, azóta már népfelkelőnek sem vagyok jó, hősi kardommal a Jancsi fiam játszik, attilámon pedig valamelyik székény mélyén békés moly-nyájak legelésznek. A gallérján megfakult az aranycsillag, úgy fekszik ott eltemetve, elfelejtve a régi arcképek, megsárgult levelek szomszédságában: fiatalágom utolsó fejezete.

Sohasem voltam jó katona. Hiányzott belőlem a meggyőződés. Meg aztán két dolgot nem tudtam megtanulni: engedelmességni és parancsolni. Mind a kettőért nagyon megkínóztak, de hiába volt minden, nem fogott rajtam sem a kurtavas, sem az áristom és a végén mégis csak én győztem: katonáék beletörődtek abba, hogy velem nem boidogulnak. Most, ha visszagondolok ezekre a keserves napokra, csak azt látom, hogy szépek voltak tarkaságukkal, a kalandosságukkal, kevés és jelentéktelen örömeikkel. Sok jó pajtásnak, sok jó figurának az emléke ma is él bennem. Emlék-

szem átgyalogolt napokra és átlumpolt éjszakákra, vidéki kis kávéházakban kártyázásokra, kadétkokra, akik ma ezredesek és kapitányokra, akik ma könyvügnökök. És emlékszem egy sereg lányra, asszonyra, aki akkor jelentkezett a friss vízzel, vagy a friss csókkal, amikor legjobban szomjaztam rá...

Emlékszem, emlékszem... és az emlékezés mindent megszépít, mert hiszen nem arra emlékszünk, ami történt, hanem csak az történt, amire emlékszünk...

2.

Erre az utolsó fegyvergyakorlatra — kivételesen — pontosan jelentkeztem. A berukolás reggelén nem volt semmi dolgunk, délután azonban temetésre kellett kivonulnunk. Egy derék őrnagy halt meg, utolsó utjára elkísérte az egész tisztikar.

Rekkenő hőségben, délután két órakor gyülekeztünk a kaszárnya udvarán. Nagy temetés volt, teljes katonai pompával. Ama bizonyos katona-temetés, amelyen a sajnálkozás és meghatottság vezényszóra önti el az ember lelkét.

A temető kint volt a város határában és a fekete kocsi mögött jókora utat tettünk meg gyalogszerrel, amíg a sir körül csoportosulhattunk. Ott állt az őrnagy özvegye, talpig feketeben, meg a két fia, mind a kettő kadétképzésben. Az özvegynek nem voltak könnyei, de a két fiú száraz szemmel, bátran, katonásan, némán állott az anyja mellett. — Egy pár

civil is elegyedett közénk, az őrnagy barátai, kaszinóbeli urak, a polgármester, a rendőrkapitány...

Gyorsan ment minden, szószaporítás nélkül, egyszerűen, de mégis ünnepiesen. Mindnyájan meg voltunk illetődve, mi tartalékosok is többit éreztünk a rendes és kötelező felebaráti részvételnél. Bár az őrnagy nekünk senkink és semmink volt, sohasem is láttuk, nem ismertük: az egyenruhánk, a kardunk révén éreztük, hogy hozzá tartozunk, hogy minket is sújt ez a gyász.

Forró augusztus volt, a nap minden tűzvel arcomat égette. Amíg a szertartásnak vége volt, hősiesen álltam a gyilkos tűz előtt, de aztán megkönnyebbülve fordultam el. És ekkor a tekintetem megakadt egy gyászruhás nőn, aki valamivel távolabb, az uton egészen egyedül állt és az őrnagy friss sirja felé fordulva hangosan zokogott. Pillanatra meglepődtem ezen a temetőben éppen nem szokotlan jeleneteken.

Valami szegény asszony, akinek ez a temetés régi bánatát juttatja eszébe. Nem, a bánata még friss, mert a gyászruhája vadonat új.

Ezt mondtam magamban és nem törődtem tovább a gyászruhás nővel.

3.

Azonban a temetésnek vége volt és mi elszéledtünk.

Olcsó lej és dollár kölcsönt házakra és földekre azonnal folyósítatok Herzog Sándor ARAD, Str. Bratianu 17. (Weitzer J.-u)

Bethlen István nyilatkozik a Paléologue-ügyről

„A sajtóközlemények összekeverik a valóságot, tévedést, félreértést és ferditést.“ Csak bizalmas tárgyalások folytak a MÁV. bérbeadásáról.

A Paléologue-ügy a magyar parlament elé kerül.

Budapestről táviratozzák: A Paléologue-ügy mára kétségtelenül legszenzációsabb fázisához érkezett el. A francia külügyminisztérium sajtóirodája ugyanis tegnap este nyilatkozatot adott ki, amely lényegében azt mondja, hogy a Paléologue-levél „sem meg nem erősíthető, sem meg nem cáfolható“. Ez a nyilatkozat ilyenformán nagyobb jelentőséget ad az ügynek és egészen más megvilágításba helyezi, mint azt az eddigi magyar és francia hivatalos és félhivatalos nyilatkozatok tették. Különös jelentőséget ad azonban a nyilatkozatnak az, hogy Berthelot francia külügyi államtitkár Osuski párisi csehszlovák követ kíséretében autót Prágába utazott. Bár ezt az utazást hivatalosan magánjellegűnek minősítik, egészen bizonyos, hogy a külügyi államtitkár útja kapcsolatban áll a Paléologue-jegyzék ügyével. Ugyanis Paléologue volt az, ki elő készítette egy magyar—francia közeledés útját és ennek terve csak azért dőlt dugába, mert Paléologue-t Berthelot követte a külügyministerségben és amíg Paléologue bizonyos tekintetben magyarbarátnak volt tekinthető, addig Berthelot nyíltan vallotta magát minden magyar közeledés ellenségének. Berthelot prágai útjával egyébként hosszasan foglalkozik az Information és megjegyzi, hogy a külügyminisztérium sajtóirodájának nyilatkozata majdnem nyilvános elismerése a Paléologue-levél hitelességének. Berthelot különben — mint arról az Information értesült — Massaryk elnök vendége lesz Tapolesányban, ahová a napokban érkezik meg Benes csehszlovák külügyminiszter is.

Zsidó-e Halmos?

De van még a Paléologue-ügynek egy másik érdekes fordulata is. Halmos Károly dr.,

Lassan hazafelé indultunk a kis temetőből. Az özvegy a két fiával kocsiba ült, a civi-
cek is kocsin mentek vissza. Itt, magam sem tudom miért, eszembe jutott a gyászruhás nő. És a temető kapujából önkéntelenül is visszaneéztem a halottak ania hosszu, egyenes uccájára, amelyen végigjöttünk és amelynek két oldalán egyszobás, szűk lakásokban sorakoznak egymás mellé az örök álom alvói. Az őrnagy sirja körül még ott szorgoskodott a két sirásó és most már egy harmadik fekete alak is ott volt, igen, jól láttam, a gyászruhás nő volt a harmadik.

Egyszerre elfogott a kíváncsiság.

Ki ez a gyászruhás nő? Igazán csak véletlenül vetődött ki a temetőbe, vagy neki is volt valami köze az őrnagy temetéséhez? Talán valami rokon, akivel a család hadilábon áll és aki ezért huzódott félre? Ezért állt egyedül, egymagában, távol a gyászoló gyülekezettől, holott ő is az őrnagyot gyászolja hangos zokogásával, vadonutaj fekete ruhájával? Miért mert csak most közeledni a sirhoz, mikor már mindenki eiment onnan?

Közben a temető kiürült. A tiszték, akik a kapuban cigarettára gyújtottak, nekivágtak a városnak, ki gyalog, ki lóháton. Pillanatig haboztam. A gyászruhást mindenki látta és senki sem vett róla tudomást. Miért? Miért? Most már bizonyosnak láttam, hogy ő is az őrnagyot jött temetni, bizonyosnak azt is, hogy valami titok van a dologban. És a kíváncsiság legyőzte bennem a lovagiasságot. Nem törődve azzal, hogy kinek micsoda érzéseit sértem, kinek a titkába tolakodom be, megfordultam s visszamentem az őrnagy sirjához. Lassan, kégyelmesen, meg-megállva egy sarkon előtt. Mint aki terv nélkül keréggél az idegen temetőben a régi ismerősöket.

(Vége következik.)

volt államtitkár, aki az összeomlás után a békepontok enyhítése érdekében közbe vetette magát a franciáknál és így élénk szerepe volt a Paléologue-levél ügyében is, ma levelet intézett egy budapesti napilapnak s ebben közli, hogy 1920-ban a francia közeledés ellen Budapesten irtóháborút indítottak és azt hozták fel főérvül, hogy Halmos zsidó és így a magyarság nem fogadhatja el egy zsidó szolgálatait. Halmos dr. most leszögezi, hogy soha nem volt zsidó és szerinte egészen más okai voltak az akkori támadásoknak, amelyek végül is azt eredményezték, hogy minden alaposan kidolgozott terv füstbe ment. Nyilatkozata további során kijelentette Halmos dr., hogy amit cselekedett, azt legilletékesebbek felhívására és megbízásából tette. Minden lépéséről tudtak és helyeselték is azokat. A MÁV. bérbeadása integráns, de nem lényeges része volt ennek az akciónak és ezzel a kérdéses nem is foglalkozott, feladata kizárólag az akció politikai közvetítése volt.

Tárgyalások a magyar—francia szövetségről.

A Magyarság szerint különben 1920. február 6-án a békedelegációval kiutazott gróf Apponyi Albert és gróf Bethlen István is, és ez a delegáció Halmos Károly dr. és gróf Semsey közvetítésével kapott meghívást Paléologue külügyi vezértitkárhoz, aki mint Millerand megbízottja, kezdett megbeszéléseket a magyar delegáció tagjaival. Franciaország még 1920. júniusában is, — tehát a békeszerződés megkötése után — formális írásbeli ajánlatot tett Magyarországnak, amelyben francia katonai szövetséget ajánlott fel a magyaroknak és ezt Millerand francia miniszterelnök nemcsak aláírta, de Fouchet francia főmegbízott Millerand ajánlatát a legünnepélyesebb külsőségek között nyújtotta is át az akkori magyar közelet vezető férfiaknak. Állítólag ennek az ügynek vannak írásbeli dokumentumai is. Ezzel szemben azonban ma hivatalosan megcáfolták ezeket a híreszteléseket és kijelentették, hogy a szerződés létesítésére vonatkozó ajánlatokról portált hírek nem felelnek meg a valóságnak, annál is inkább, mert ilyen ajánlat nem létezett. A Paléologue-ügy tehát mind homályosabb kezd lenni és bár kétségtelen, hogy az egész kérdés-komplexum nagy szenzációkat rejteget, a diplomácia tulzott érzékenysége ugyánis még nem látta elérkezettnek az időt, hogy mindezekre világosságot derítsen.

A magyar ellenzék felvilágosítást kér.

A parlamenti ellenzék különben minden körülmények között ragaszkodik az 1920. évi francia—magyar tárgyalások ügyének teljes felderítéséhez és amennyiben a kormány a képviselőház összeüléseiig nem tájékoztatja teljes részletességgel a közvéleményt, akkor egészen bizonyos, hogy a Paléologue-ügynek a parlamentben is folytatása lesz. Több ellenzéki politikus már el is határozta, hogy az 1920. évi francia—magyar tárgyalások ügyében mindjárt a képviselőház első ülésén, vagyis október 18-án, naprend előtti felszólalásra vagy sürgős interpellációra kér engedélyt. A szociálisták javaslatot fogtak előterjeszteni, hogy a francia—magyar tárgyalások ügyének kivizsgálására parlamenti bizottságot küldjenek ki.

Bethlen István az 1920-as tárgyalásokról.

Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt Bethlen István gróf magyar miniszterelnök az 1920-ban történt tárgyalásokról nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda tudósítója előtt. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kérdésben a legutóbbi sajtóközlemények összekeverik a valóságot, tévedést, félreértést és ferditést.

— 1920. tavaszán, mint erről a sajtóban és a parlamentben többször szó volt, — mondotta a miniszterelnök, — a béketárgyalásokkal párhuzam-

Szépé
varázsol

ELIDA

SZAPPAN, KRÉM, SHAMPOO, PUDER.

mosan bizalmas megbeszélések voltak a magyar kormány megbízottjai és a francia tényezők között a magyar államvasutak bérbeadásának kérdéséről is. A tárgyalások főleg arra irányultak, hogy rámutassunk a vezető francia tényezők előtt a békefeltételek súlyosságára és módot teremtsünk a békeszerződés legalább későbbi megváltoztatására ugyanakkor, amikor formális tárgyalásaink csúján a békeszerződés kényszerült elfogadására vonatkoztak. A bizalmas tárgyalások eredménye Millerand kísérőlevele volt, amely óvatos formák között ígéretet tartalmazott arra nézve, hogy a békeszerződés néprajzi és gazdasági igazságtalanságait a határmegállapítások során fogják orvosolni és amely kísérőlevelet a szövetségesek a békefeltételekkel együtt 1920. május 6-án megküldötték a magyar kormányoknak.

— A bizalmas tárgyalások szellőztetése nélkül megállapíthatom, hogy kompetens tényezők már akkor is belátták, hogy valamilyen módot kell találni az igazságtalanságok orvoslására. Ezek a magyar politika őszinteségének biztosítékát abban látták, hogy Magyarország gazdasági életében megfelelő befolyást kapjanak, vagyis a MÁV. bérbeadásával egyes francia tényezők hajlandók voltak a revíziós politika elősegítésére. Szó sem volt tehát szövetségi szerződésről, közgazdasági ellenszolgáltatások fejében sem. Ami pedig a katonai együttműködés és a magyar hadsereg felállítását és felszerelésének tervét illeti, erre vonatkozólag a franciák soha sem tettek ajánlatot. A döntő jellező tanácskozások május és június havában folytak, amikor az antant hatalmak a szovjet ellen akarták igénybe venni a magyar haderőt. Bizonyos azonban, hogy a francia mérsékelt körök a békeszerződés súlyos feltételeinek veszélyét felismerték. A kérdés csak az volt, hogy az akkori politikai helyzetben lehetett-e elvárni azt, hogy a felvetődött tervek Magyarország javára rövid időn belül gyakorlatilag is keresztülvihetők legyenek. Erre nézve kért, de nem kapott az akkori magyar kormány garanciát és ezért végződtek eredménytelenül a tárgyalások. Míg kiható eredményük azonban ezeknek a tárgyalásoknak az, hogy a franciák már akkor elismerték a békeszerződés igazságtalanságát és készségüket fejezték ki annak orvoslásához vezető politika kezdeményezésére és ezzel jogalapot szolgáltatnak arra vonatkozólag, hogy megfelelő időpontban a magyarság igazsága honoralását követelhesse.

NEM TITOK

hogy a legtöbb szép asszony és leány üdeségét, fiatalos, vonzó külsejét a gondos és céltudatos szépségápolásnak köszönheti. Segítőtársai ebben a valódi

DIANA

ARCKRÉM, SZAPPAN és PUDER,

amelyek csodálatos hatását semmiféle más széptő szer nem pótolja.

Mindenütt kaphatók!

Tibor Ernő tárlata elé.

(Arad, október 5.) Művészt-ölelésünkben valahol az egyenlítő tájékán vagyunk a glóbusznak. Ott, ahol ilyenkor ős idején visszazúznak felderülni, megpihenni és csodálatba ejteni bennünket a művészet nemzetközi értékű sasmadarai. Mert ez a keserűen gúnyos, szójátékokra csak táradtan mosolygó város csodálatosan jószívű és elegáns kozmopolita tud lenni, amikor a lélekhez térközt művészi nagyságok ünnepléséről van szó, különösen pedig ha egyik-másikuk hajója a kulturpalota kikötőjéből, vagy ott tett látogatása után indult el a parnasszusi piederstálok felé.

Tibor Ernőt nem Arad indította a világnak, de ez a város öröms ujjongással hozsunnázott mindenkor ennek a nemesveretű, krözusian intuitív művészembernek, aki legtöbb esztendővel ezelőtt rendezett aradi kiállításon aratta egyik legnagyobb művészi diadalát. És a csodálatos élményekben gazdag művészi vándorút spirálisán Tibor Ernő ma visszatért hozzánk. Tarsolyában most már igazán világmárkával fémjelezett legfrissebb alkotásait hozta magával, hogy mint szívvel-lélekkel hozzánk költött messzi ismerős, szombaton, a Kulturpalotában megnyílt tárlatával — amelyet a halászelet mozaikszerűen szingazdag motívumai és mákonyos velencei plain-airé dominálnak — tanúságot tegyen arról, hogy művészi nagyságának talán ezek az alkotások a legvértettebb heroldjai.

Tibor Ernő a szó legművészebb értelmében: impresszionista. Szerelmesel a nőiü tenger, a napfény és az aranyban fürdő dogepaloták. Párisból, Bretagneból és Itáliából színesen izzó napcsókokat hozott és legtöbb Bucuresztiben a Salon Oficial-ban rendezett hivatalos kollektív kiállításon a kormány már másodsor vásárolt tőle képet az állami muzeum számára, amelynek galériájában Tibor Ernő ma már szintén reprezentatív név. Kulturpalotai kiállítását csak egy hétre tervezte, mert már utána nyult és ragadja innét magával tovább a nagy művészek sorsa: Nyugat, Tenger, Napfény, Nő, — Művészet. (p. a.)

— A szentszéki bíróság pártatlansága. A római szentszéki bíróság dékánja, monsignore Massini referált a pápának azokról a sajtótámadásokról, amelyek a szentszéki bíróságot érték és visszautasította amaz állításokat, mintha a bíróság a gazdagokat előnyben, a szegényeket pedig hátrányban részesítette volna. A bíróság 55 ítéletet mondott ki, ezek közül 45 házassági ügy volt. A pápa válaszában felszólította a bíróságot, hogy ezután is ugyanilyen buzgalommal és igazságossággal folytassa működését.

Trockij a proletárdiktatura bukását akarja

Polgárháboru előtt áll Szovjetország. — Kiélesedett a harc Trockij és Sztalin között.

Moszkvából jelentik: Trockij és a szovjet-kormány konfliktusa egyre élesebb lesz. Arra lehet számítani, hogy rövidesen veszedelmes harc fog kitörni Trockij és Sztalin között. Trockij legutóbb is kijelentette, hogy az erőszaktól sem fog visszariadni, mert a mostani kormány csak kárt okoz a dolgozó népnek. Sztalinnek ama kijelentését, hogy megakarja őrizni a párti egységet, csak gaztetteit leplezik. Tekintettel arra, hogy Trockij mögött áll ugyyszólván az egész vörös hadsereg, újabb véres polgárháborúra számítanak Oroszországban. Any

nyi bizonyos máris, hogy a szovjet-hadsereg minden ereztékében recseg-ropeg.

Ezt a hírt látszik megerősíteni a moszkvai Pravda jelentése is, amely arról szól, hogy a világ első proletárállamát Trockij révén nagy imperialista veszély fenyegeti, hiszen ő és elbarátai már olyanokkal szövetkeztek, akik csaknem ellenforradalmárok. Trockijék külföldön rágalmhadjáratot indítottak a szovjet ellen és állandóan szervezkednek, sőt nyíltan arra törekednek, hogy a diktaturát megbuktassák.

Művészet.

Régi Oroszország.

Irtja: Alfréd Neumann. Fordította: Kosztolányi Dezső.

(Bemutató az aradi színházban.)

Az egész darab talán egyetlen ragyogó szerep, amely kilenc képből nyolcon át mindig a centrumban forog s körötte keringnek a mű többi alakjai. Mint a kis bolygók a nagy körül, még egy cár és cárevics is. Ez a szerep oly súlyos figurát mintáz, amellyel áll vagy bukik a darab. Intrikus, akaratörős, ellágyulóan becsületes, ha kell és ami a legfontosabb eszmék: a hazafiasság, hazamentés tántorítatlan idealistája. Ezt szem előtt tartani azért fölülte szükséges, mert a kormányzó (a főalak) cselekedeteinek elkövetését a diplomata ravaszágán túl csakis lángoló hazafissággal lehet megokolni. Alfréd Neumann határozottan szimpatikus vonalakkal körülrajzoltan alakítja meg a kormányzót, ezt aztán még jobban közelünkbe hozta az aradi előadásban Szendrey Mihály igazgató. Ennek a hatalmas és döböntően megkonstuált figurának két ábrázolási módja volt: Vagy kihangsúlyozni az akaratörős, markáns jellemet, amely nyers konzekvenciával tör a cél felé, vagy megjatszani úgy, hogy az önzetlen lélek egocentrizmus nélkül indítja el cselekedeteit, természetesen a nagy eszme befolyása alatt és egy pillanatra sem tér el arról az utról, ahol martiriumának biztos tudatával halad az eszme megkoronázásáig, hogy akkor hirtelen fordul és befejezésképpen saját életét dobja oda az események sorozatába, mintegy önzetlenségének s fölényének igazolásául. Szendrey Mihály az utóbbi formát választotta — igen helyesen — a nagy alakítás megrajzolására és a szerep sokszor elérk döböntő sajátosságait mindvégig valóban mesterien tudta összefüggésben tartani a főmotívummal: a honszeretettel. Fekete Irén a darab egyetlen női szerepe, amely oly szentelen, oly passzív, hogy a művésznőnek minden ereje szükséges az alakításra. Fekete Irén a maga egyéniségéből öntött lelket ebbe a szerzőleg hiányos figurába, még pedig úgy, hogy Fekete Irén ezuttal is a legmesszebbmenő dicséretre érdemes. Jávor Alfréd a cár. Kár, hogy Jávor látta Pesten az Oroszországot és benne Csörtöst, mert ezt Jávor egyéni megmintázása s nyellette meg. Sokszor azonban ki-kirebben az igazi Jávor a kópíából, itt hatványozottan jobb. A cár tragikomikus alakját néha-néha úgy a szívnök mellett szólaltatja meg, hogy mégis értéknek kell elismernünk a cár megjatszását Jávortól. Mészáros Béla a cárevicset játsza. Ez sem gerinces szerep, nagyon homályos alak, amellyel Mészáros úgy birkózik, hogy a végén jól meggyurtnak ismerhetjük el. Olasz Lajos Stepant abba a hamisítatlan orosz keretbe ültette, amely sok-sok dicséretet hoz neki. Kallós József, Kun Dezső, Désy Jenő, Jung János megszólaltatói a többi szerepeknek — sikeresen. Külön kell kitérni a rendezésre, — Mészáros munkája — amely igazán teljesen egyenrangú a pestivel. A nálunk ismeretlen forgószínpad s világítások oly ragyogó külsőséggel az előadásnak, amelyek méltán indokolták teszik azt a ma esti meleg sikert, ami sürü nyílt és felvonásvégi tapsokban jelentkezett. Nem hisszük, hogy csalódnánk, ha azt mondjuk: a Régi Oroszország ma este diadalutra indult el.

* Az aradi színház heti műsora. Csütörtök: október 6.: Régi Oroszország. (C. bérlet.) Péntek, október 7.: Régi Oroszország. (A. bérlet.) Szombat, október 8.: Délután 3 és fél órákor: Régi Oroszország. (Bérletszűnet.) Este: Román előadás. Vasárnap délután 4 órákor: Régi Oroszország. Este 8 és fél órákor: Régi Oroszország. (B. bérlet.)

* Évtizedek óta nem volt arra eset, hogy az aradi Kulturpalotában csupa művészekből álló szimfonikus zenekar hangversenyezzon. Ezért érthető az az óriási érdeklődés, amely az okt. 12-iki hangversenyt megelőzi. A páratlan szép műsor betekinhető és jegyek válthatók Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

* Az aradi színházvidéki turái. Huszár Károly, az ismert nevű, agilis művészember, megegyezést kötött Szendrey Mihály színházgatóval, hogy olyan napokon, amikor az aradi színházban román társulat játszik, az aradi színházvidéki tagjaival a vidéken tartasson előadásokat. Ennek a vállalkozásnak biztos sikere mellett megvan az az előnye is, hogy a kisebb aradmegyei városok és nagyobb községek is kiváló színelőadásokat élvezhetnek és így ezek az előadások valóban a kulturát fogják terjeszteni a vidéken.

* A színház iroda hírei. A Régi Oroszország olyan sikert aratott szerdán este az aradi színházban, amilyenhez hasonló sikert prózai színpadi alkotás már régen aratott. A nagy foku érdeklődésre való tekintettel az igazgatóság a szenzációs darabot egész héten műsoron tartja. Szombat délután 3 és fél órai kezdettel mérsékelt helyárakkal, továbbá vasárnap délután 4 órákor és este 8 és fél órákor játsszák Alfréd Neumann világhírű drámáját.

* Az Annabál, az elmúlt szezon egyik legbájosabb operettje van műsoron hétfőn. A fő női szerepet Lengyel Irén, a színház közszerepetben álló új primadonnája fogja játszani.

* Kedden délután félórányi helyárak mellett a nagyszerű Marica grófnő kerül színre, Horváth Micivel a címszerepben.

* A Lyon Lea, Bródy Sándor hatásos drámai alkotása a jövő heti műsor prózai eseménye. Szerdán lesz a nagyhatású dráma reprise és ez alkalommal mutatkozik be a címszerepben Szepessy Eta, a társulat új drámai művésznője.

* Nagyban folynak az előkészületek a legközelebbi operettújdonás, A legkisebbik Horváth-leány bemutatójára. A címszerepet, mely a leghálásabb parádés szerep, Lengyel Irén fogja játszani.

Diákösszeesküvés

a tanárok ellen.

Ploestiből jelentik: Cristescu középiskolai diák néhány héttel ezelőtt revolveres merényletet követett el matematika-tanára, Canciu ellen, majd öngyilkosságot követett el. A revolver golyója csak könnyebb sebet ejtett a professzoron, aki tegnap már el is hagyta a kórházat, a diák állapota azonban még most is változatlanul súlyos.

A merénylet ügyében tegnap szenzációs fordulat állott be. Tullius Goroneanu vizsgálóbíró névtelen feljelentést kapott, amely szerint Cristescu merénylete összefüggésben áll azzal az összeesküvéssel, amelyet a ploesti diákok több tanár ellen terveztek. A vizsgálóbíró a feljelentés alapján több diákot kihallgatott és a vallomásokból megállapította, hogy a feljelentés nem állított valótlanságot. A vizsgálat tovább folyik.

Árulás leplezte le a romániai szovjet-kémeket

Értékes katonai okmányokat szerzett meg a diplomás férfiakból és nőkből álló kémszervezet. — A feljelentőt is letartóztatták.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Tegnapelőtti számunkban röviden hírt adtunk arról, hogy a bucuresti-i sziguranca letartóztatta Schor és Tekenovszky szovjetkémeket és hogy románnyai között megtalálták a Romániában működő kommunista agitátorok pontos névsorát.

Az állambiztonsági hivatal további nyomozása szenzációs eredményekkel járt és megállapította, hogy a kémszervezet szélesen elágazott és tagjai csupa tanult emberek, mérnökök, ügyvédek és katonatisztek.

A kémszervezet leleplezésére az első nyomot Tekenovszky mérnök szolgáltatotta, aki 1918-ban jött Odesszából Romániába és azóta állandóan kapcsolatot tartott az Oroszországból kiküldött kémekkel. Az utóbbi időben megelégte az állandó rettegést és a kalandos bujkálást, elhatározta tehát, hogy elárulja a kémszervezetet s ezzel kibújik a felelősség alól, jelentkezett Vladimirescu sziguranca inspektornál s miután ígéretet kapott arra, hogy büntetlen marad, felfedte az egész kémszervezetet.

Prágába futnak össze a kémszervezet szálai. Vezetője Dolisniczky volt orosz cári vezérkari kapitány, aki a vörös hadsereg szolgálatába lépett és megbízást kapott, hogy az Oroszországgal szomszédos államokban kémirodát létesítsen, romániai kiküldöttei egytől-egyig magas intelligenciájú emberek voltak. Vezetőjük Schor Pál mérnök Bucurestiben lakott a Zamfirescu-uccában s innen intézte busás honoráriumok mellett a kémkedést. Belegapocolta a munkába Löbel ezredorvos feleségét, Máriát, aki Bucurestiben végezte a jogi fakultást és bejegyzett ügyvédje az iliovi kamarának. Tudott a dolgról, sőt része volt a kémkedésben Löbel ezredorvosnak is, aki Radautiban állomásozik és onnan küldte jelentéseit Schornak a központi kémirodába.

Tekenovszky vallomása alapján a sziguranca-detektívek pénteken a Capsa-kávéházban letartóztatták Schor Pált. Aztán felvezették a Carol-szállodában levő második emeleti lakására, ahol Schor kilencven dollárt ajánlott fel Gheorghiu sziguranca-kaptiánynak, hogy futni engedje. Amikor a vesztegetés nem sikerült, nekirohant az ablaknak és ki akart ugrani. Csak a véletlen múlt, hogy elhatározását a detektívek megakadályozták. Ugy a hotelben, miként a Zamfirescu-uccai lakásán egész sereg fontos okmányt talált a rendőrség. Megszerezte a katonai térképeket, a hadügyminisztérium több titkos jelentését és a nagyvezérkar néhány fontos tervét.

Másnap Radautiban letartóztatták Löbel ezredorvost és feleségét és a leleplezésről értesítették a prágai rendőrséget, hogy a központi kémiroda vezetőjét Dolisniczkyt tartóztassák le. A kémek költői hangzású álneveket használtak. Mária Löbelt Perlowkának, Schort Vera Serb-nek, Tekenovszkyt pedig Potemkinnek nevezték. Dolisniczky küldte a pénzt a Romániában működő kémek részére, fantasztikus összegeket, dollárban vagy angol fontban.

A feljelentő sem kerülte el sorsát, őt is letartóztatták. A nyomozásba bevonták a ve-

zérkar információs irodáját, amely meg fogja állapítani, hogy a kémszervezet tagjai hogyan

Egy részvényes kérdései.

Miből fizetett tavaly osztalékot az Ipar- és Népbank? — Miért nem számoltak föl előbb?

Kaptuk a következő sorokat: Tisztelt szerkesztőség! Engedjék meg, hogy az **Aradi Ipar- és Népbank** számlálásához ezen uton én is hozzájárjak. Soraimmal nem szándékozom a számlálást hátráltatni, vagy megakadályozni, de meglepőnek tartom, hogy egy pillanatig is kétséges lehet a betétkönyvek tulajdonosainak száz százalékos kiegyenlítése. Az **Aradi Ipar- és Népbank**nak husz milliós váltótárca követelemése van és harminc millió értékű, különféle vállalat részvényeivel rendelkezik. Ehhez még hozzájárul a több mint harminc millió értékű intézeti székház, amely a mérlegben ugyan csak két és egynegyed millióra van értékelve.

Ami az intézet negyven milliós kintlévőségét illeti, nem tartom hihetőnek, hogy ez az összeg teljes egészében behajthatatlan volna. Ha azonban mégis behajthatatlan, akkor ki felelős ezekért a könnyelmű kihitelezésekért? Semmiesetre sem lehetnek felelősek és nem szenvedhetnek kárt a kistrészvényesek, akik nem folyhattak bele a bank vezetésébe és ezért nem is szabad őket kisémmizni. Érezzék a felelősség súlyát elsősorban a nagyrészvényesek, akik az igazgatóság tagjai között vannak s akiknek be kell látniok, hogy a jelen helyzetben egy kilencven milliós követeléssel rendelkező pénztáznak nem szabad negyven milliós veszteséget felmutatni. És ha mégis meg van ez az óriási veszteség? Kik vonhatók felelősségre? Talán azok a kistrészvényesek, akik annak idején arany koronákért vásárolták részvényeiket és most kétségessé

jutottak azokhoz az értékes katonai okmányokhoz és adatokhoz, amelyeket a házkutatások alkalmával náluk megtaláltak. Számítlan újabb letartóztatás várható, mert egyelőre csak a kémszervezet vezetőit fogták le s csak ezután fog kiderülni, hogy az adatokat milyen uton szerezték meg a nagyvezérkartól.

vált, hogy vajon visszakapják-e pénzüket papíri lejben kifejezve? Tudnunk kell, hogy ezek az említett részvényesek sohasem részesültek rendes osztalékban.

Vajon kíváncsiak voltak-e s kiderítették-e, hogy mi okozta a múlt évi csekély nyereséget? Mint tudjuk, a banknak husz milliós váltótárca követelése és negyven millió kintlévősége van. Ha ennek a tőkének csak husz százalékat számítjuk, akkor is tizenkét millió kamatjövendelmet kellett volna elérni, nem pedig a feltüntetett négy milliót. Joggal kérdezzük, hol van a nyolc milliós differencia?

Ezeket kívül harminc milliós értékpapír állománnyal rendelkezett a pénztárazet. Ezek az értékpapírok szintén nem jövedelmeztek semmit? Ha csak öt százalék kamatjövendelmet számítunk, akkor is másfél millió hiány mutatkozik. Ha pedig mindezeket a mérleg készítése előtt leírták, hogyan és honnan erednek mégis a nagy differenciák? És különös, hogy ezek a differenciák már évek óta észlelhetők a mérlegekben.

Ha pedig a veszteségek már a múlt esztendőben is olyan nagyok voltak, hogy a részvénytőke fele már veszélyben volt, *miért fizettek osztalékot és miért nem kérték már a múlt évben a felszámolást?* A kistrészvényesek érdeke kívánja meg ezekre a kérdésekre a választ, akik aranyparitások pénzüket fektették az **Aradi Ipar- és Népbank** részvényeibe.

Egy kistrészvényes.

Még tart 'a brailai dokkmunkások sztrájkja

A sztrájkolók minden zavargástól tartózkodni fognak. Manifestáció a közvéleményhez.

Brailából jelentik: 'A brailai dokkmunkások sztrájk ügyében a katonaság a hadügyminiszter rendelkezése értelmében ma megszüntette az eljárást, amelyet a továbbiakban a rendőrség folytat le. A sztrájkoló munkások vezetősége ma délben megjelent a prefektúrán, a hol ígéretet tett, hogy a sztrájkoló munkások feltétlenül tartózkodni fognak minden zavargástól, azonban követeléseiket továbbra is fenntartják s csak azért nem hajlandók elhagyni a kikötő területét, nehogy idegen munkásokat állítsanak helyükbe.

Bejelentették, hogy az eddigi tárgyalások nem vezettek eredményre s ezért a közmunikaiügyi minisztérium beavatkozását kérték. A

dokkmunkások különben ma manifestációt adtak ki, amelyben közölték a nyilvánossággal, hogy az amugy is csekély munkadíjukat legutóbb 12 százalékkal leszállították, ami számukra valóságos katasztrófa jelent. Ezért kénytelenek voltak a munkabeszüntetés fegyveréhez nyulni és bérharcukhoz a közvélemény támogatását és szimpátiáját kérik.

Gramofonok és lemezek

rendkívüli nagyválasztékban és legolcsóbban 4439

HEGEDÜS cégnél Aradon

Egy bukovinai falu fellázadt a jegyző miatt.

A parasztok lefegyverezték a segítségül érkező csendőröket. Egy csendőr és két paraszt elesett a harcban.

Chisinauból jelentik: Véres lázadásról érkezett ma jelentés a chisinaui prefektúrára. A caracłai (cahulmegyei) csendőrség jelentette, hogy a falubeliek tegnap fellázadtak a községi jegyző ellen, akit meg akartak gyilkolni. A jegyző szorongatott helyzetében a csendőrökért telefonált, akiket azonban a lakosság megtámadott és lefegyverzett. Közben a jegyzőnek sikerült elmenekülni a faluból és most már a legközelebbi csendőrösről kért segítséget. Amikor a csendőrök megérkeztek, a fellázadt parasztok az egyik korcsmában épen győzelmi

tort ültek és a caracłai csendőröktől elvett fegyverekkel tüzeltek az ujonnan érkezett csendőrökre, akiknek végül is sikerült ártalmatlanná tenni az ittas parasztokat, akik közül hatvanat letartóztattak. Az összeütközés következtében egy csendőr és két paraszt meghalt. A letartóztatott parasztok a csendőrségen azt vallották, hogy a jegyző embertelen módon bánt velük.

L. B. O. harisnyák
KELL és KRAUSZ-nál Arad.

Rin-Tin-Tin

szombattól az URANIABAN

!! Dauer-welle — Tartós ondoláció !!

Legújabb rendszerű ondoláció, a haj természetes hullámaait 4-6 hónapig megtartja. A divatos és tartós vizondolációt a legújabb módszer szerint készítjük. — Egyben ajánljuk modernül felszerelt arcápolásunkat. SZIKELY és EIPERT hölgytodorászok Aradon

H I R E K.

A szovjet háborúra készül.

Huszonöt gyár hadiszereket készít. — A szovjet miatt lehetetlen Európa lefegyverzése.

Revalból jelentik: Az orosz csapatok az utóbbi hónapokban állandóan hadgyakorlatokat tartanak a határok mentén, különösen Moszkva közelében. Vorozilovó hadseregőparancsnok egy népgyűlésen kijelentette, hogy a szovjet külpolitikai kudarcra miatt a háború közeli veszélye fenyeget. A román határon napok óta szintén állandó hadgyakorlatok folynak. Péterváron és Moszkvában tíz gyár készíti állandóan a mérges gázokat és a lövegeket. Ukrajnában tizenöt gyár gyártja a hadifelszereléseket. A francia lapok szerint Oroszországban olyan gigantikus fegyverkezés folyik, hogy lehetetlenné válik a lefegyverzés az egyéb államokban.

— Hosszunap. Az engesztelés ünnepe a zsidó vallásban a Hosszunap, amikor az áhitat és vallási érzés szárnyán lendülő sziv mély alázattal, bőjtvel szimbolizált önmegtartóztatással borul az Ur színe előtt le. A zsidó hit legnagyobb ünnepe ma este kezdődött és ekkor a hívő lelkek ezrel zarandokoltak el a templomokba, ahol a fenkölt hit és isteni eszme árnyékában adtak hálát, kértek hocsánatot a hétköznapok szürkeségéből kiemelkedett ünnepi emberek.

— Angel polgármester Budapestre utazott. Dr. Angel István polgármester, mint azt jeleztük, ma, szerdán megkezdte szabadságát és Budapestre utazott. A polgármester hivatalát dr. Marcovici Vince h. polgármester látja el.

— Változások a tábornoki karban. Bucurestiből jelentik: A Politica jelentése szerint katonai körökben a következő változások várhatóak: Petala, Popescu és Chioski tábornokok hadseregfelügyelők lesznek, Mardarescu tábornokot az egész hadsereg főfelügyelőjévé nevezik ki. Mircescu tábornok, volt hadügyminiszter pedig a második hadsereg parancsnoka lesz. Popescu tábornok utódjaként Anghelescu hadügyminiszter marad ápriliséig, amikor a vezérkari főnökséget veszi át.

— A sajtókongresszus tagjai Aradon át utaztak haza. A latin sajtókongresszus tagjai tegnap Brailában megtekintették a csatorna halászláti berendezését, majd Galatiba utaztak. A vendégeket mindkét városban lelkesen fogadták. A sajtókongresszus tagjai ma délután hazájukba való visszatérükben átutaztak Aradon. Az állomást erre az alkalomra a résztvevők nemzetek lobogóival díszítették fel.

— Anghelescu cáfolja az érettségi törvény megváltoztatásáról közölt híreket. Bucurestiből jelentik: Anghelescu közoktatásügyi miniszter kategorikusan megcáfolja azokat az újsághíreket, amelyek a baccalaureatusi törvény megváltoztatásáról szólnak. A miniszter rámutat arra, hogy az összes megállapítások a baccalaureatusi vizsgák helyességét igazolják. Amennyiben mégis bizonyos változások válnának szükségessé, úgy azokat a minisztérium saját hatáskörében megteszi külön törvény nélkül.

— Aradlak a romániai városok constantal kongresszusán. Bucurestiből jelentik: Vasárnap nyílik meg Constantában a romániai városok szövetségének kongresszusa, Costinescu fővárosi primár elnökletével. A kongresszus a városok adminisztratív ügyvel fog foglalkozni. Dr. Veliciu Emil permanens bizottsági tag és Berzovan János pénzügyi szolgálati főnök a napokban Constantaba utaznak, ahol résztvesznek Arad képviselőjében a romániai városok országos kongresszusán. Berzovan pénzügyi szolgálati főnök Bucurestiben megszakitja útját és közbenjár illetékes helyen, hogy a város faárlejtését hagyják jóvá, mert különben az a helyzet állhat elő, hogy a város nem tudja majd időre beszerezni faszükségletét.

— Ivanovici tábornok balesete. Bucurestiből jelentik: Ivanovici tábornokot, az első lovasdivízió parancsnokát, lovaglás közben súlyos baleset érte. A tábornok leesett lováról és komoly sérüléseket szenvedett.

A „Miss Columbia“ lezuhant bucuresti-i útjában

Az utasok — Lewine és Lajos orleansi herceg — sértetlenül maradtak.

Rómából táviratozzák: Lewine amerikai repülőt tegnapelőtt a pápa kihallgatáson fogadta és igen nagy érdeklődést tanúsított Lewine aviatikai élményei iránt, mire a hírneves repülő szakszerű előadást tartott Őszentségének a repülés technikájáról.

Lajos orleansi herceg vállalkozott arra, hogy

— Clujmegye új prefektust kapott. Clujról jelentik: A vármegyei prefekturára ma délelőtt belügyminiszteri rendelet érkezett, amely közli, hogy Clujmegye új prefektusává Dan Partenie clujii ügyvédet nevezte ki a kormány. Az új prefektus mindössze 36 éves, aki úgy a románság, mint a kisebbség részéről nagy szimpátiának örvendő s így kinevezése szerencsésnek tekinthető. Hodor Victor, aki eddig a megye élén állott, megbízást kapott, hogy a jugoszláv kormánnyal a határmenti megyék adósságának ügyét rendezze.

— Szép eredménnyel fejeződtek be az aradi jegyzővizsgák. Az aradi jegyzőtanfolyam vizsgái ma véget értek. A vizsgálatok, amelyek dr. Lázár Ágoston allspán jelenlétében és a Vararu Mariu miniszteri kiküldött elnöklete alatt álló vizsgálóbizottság előtt folytak le, igen szép eredménnyel végeztek, amelyek megcáfolják azokat a híreket, mintha a bizottság a kisebbségi hallgatókkal szemben nem állt volna minden nemzetiségi, vagy faji szemponton felül. 24 hallgató közül csupán négyet utasítottak vissza. A tanfolyam mind a hat magyar hallgatója sikerrel tette le a vizsgát.

— Az utolsó angol udvarhölgy. Az angol udvarnál pár nap múlva már nem lesz udvarhölgy. Ez a kedves cím, mely századok során bizonyos nemes veret, patinát nyert, pusztán emlékké válik Albionban. A királyné udvarhölgye majdnem olyan nagyragu volt, mint ő maga, mindenki meghajolt előtte, versengett kegyéért. Viktória királynénak nyolc udvarhölgye volt. Mikor meghalt, Alexandra királyné tiszteletben tartván a szertartás előírását, a nagy elődjének hagyományát, az udvarhölgyek létszámát nem korlátozta. Ellenben Mária királyné, V. György felesége, mihelyt trónra lépett, nem csinált titkot abból, hogy meg akar szabadulni udvarhölgyeitől. Zaj és feltűnés nélkül, lassanként keresztülvitte szándékát. Azokat, akik az idő könyörtelen törvénye folytán eljuttek mellőle, nem helyettesítette újakkal. Ugyhogy ma, az angol udvarnál a nyolc udvarhölgy közül, akik Alexandra királyné mellett teljesítették szolgálatot, csak egyetlenegy maradt. Névszerint Miss Ursula Lawley. Pár napon belül ő is férjhez megy George Gybs ezredeshez, aztán állása betöltetlen marad. Angliában nincs többé udvarhölgy.

— Hat hétig repült a „Detroit büszkesége“. Newyorkból táviratozzák: Shpcc és Brook amerikai világkörű repülők a „Detroit büszkeségén“ tegnap délután elérkeztek végcéljukhoz, Detroitba. A két repülő élményeiről könyvalakban fog beszámolni. A tokió—sanfranciskói utvonaltól eltekintve, az ut többi részét repülőgépen hat hét alatt tették meg.

— A részvénycsalók ügyében ítélezett a budapesti tábla. Budapestről táviratozzák: A budapesti tábla ma foglalkozott a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részvénycsalók ügyében. A tábla Réti Károly büntetését három évre emelte fel, míg Perkáti Sándor és Fodor Istváné két évi börtönbüntetését helybenhagyta.

Szörmehundák óriási választékban

„VICTORIA“ női confectio divatházban Arad, a Dáclával szemben

— A nyolcadik Capablanca—Aljechin-játszma remis. Buenos-Ayresből jelentik: Capablanca—Aljechin nyolcadik sakkpartija eldöntetlenül végződött.

— Az aradi államrendőrség utlevélosztálya felhívja Weiszberger Jenőné, Böszörményi Bélánét, Menczer Adolfot és Karácsonyi Konstantint, hogy utleveleikért jelentkezzenek.

együtt tart Lewinnel bucuresti-i útjában. A „Miss Columbia“ tegnap reggel startolt Rómából és az ut nagyrészt kitűnő kondícióban tette meg, azonban a campinai repülőtér felett motordefektust kapott, úgy, hogy lezuhant és kissé megrongálódott. Sem Lewinnek, sem Lajos hercegnek nem történt komolyabb baja.

— A magyar pénzügyminiszter angliai útja. Budapestről táviratozzák: Az utóbbi időben az angol politikai és pénzügyi élet egyre nagyobb figyelmet és érdeklődést mutat Magyarországgal szemben. Értesülésünk szerint Bud pénzügyminiszter a napokban Londonba utazik az angol pénzügyi viszonyok tanulmányozására és hogy még szorosabb kapcsolatot teremtsen a két ország között. Londoni tartózkodása alatt meglátogatja Norman Montagot, az Angol Bank elnökét. A pénzügyminiszter az angol magángazdaság tényezőivel is folytat tárgyalásokat.

— Ismeretlen járvány lépett fel Marseilles-ben. Párisból táviratozzák: Marseilles és környékén különös járvány lépett fel, amely bőrkiütések képében jelentkezik. Hasonló a spanyolnáthához, bacillus azonban ismeretlen. Lefolyása nem halálos.

— Öngyilkos lett Nagy István bíró felesége. Budapestről jelentik: A különböző visszaélések miatt letartóztatott Nagy István törvényszéki bíró felesége, Arany János-uccal lakásán öngyilkosságot követett el. A férje bünei miatt meghurcolt uriasszony veronállal és morfinnal mérgezte meg magát. A mentők eszméletlenül szállították a Rókus-kórházba. Állapota reménytelen. Anyjának hátrahagyott levelében nyomorára és reménytelen jövőjére, azonkívül kimerült idegzetére hivatkozva, jelentette be öngyilkossági szándékát.

— Vanzetti nővére a két hamvvederrel Franciaországba érkezett. Párisból táviratozzák: Vanzetti nővére tegnap elérte a francia partot. Két rézládikóban magával hozta Sacco és Vanzetti hamvait. A kormány, hogy az esetleges kilengéseket megakadályozza, úgy intézkedett, hogy a csomagkocsit, amelyben az urnákat szállítják, már a lyoni pályaudvaron csatolják az Olaszországba menő vonat-hoz. Incidens eddig sehol sem történt.

— Mégis lekerül a színpadról a Grozavescu-dráma. Bécsből táviratozzák: A „Szabad-e ölni?“ című színdarab körül keletkezett botrány ügyében Grozavescuné és a színház igazgatósága között létrejött a megegyezés, amely szerint a színdarab október 10-től lekerül a műsorról.

Október 12.
SYMPHONIKUS HANGVERSENY
48 kiváló zenészből álló zenekar.
Szenzációs gyönyörű műsor!
Jegy Sándor F. könyvkereskedésében.

— Az angol grand-prix autóverseny győztese. Londonból táviratozzák: Robert Benoist Brocklaendben tartott angol grand-prix autóversenyét, egyben pedig az idei automobil világbajnokságot 523 kilométer hosszú pályán megnyerte. A verseny aristokrata amatőr ventégeinek egyike, Chica herceg, a huszonnyolcadik körben feladta a küzdelmet, mert víz szüremlett a motor gázcsatlójába.

— Budapest költségvetése 25 millió pengő felesleggel zárult. Budapestről táviratozzák: A magyar főváros pénzügyi bizottsága megkezdte a költségvetési vitát. Sipőcz főpolgármester pénzügyi expozé tartott, amelynek során felemlítette, hogy az idei költségvetés majdnem 25 millió pengő felesleget mutat ki, amely 1923-tól mostanig lefolyt évek háztartási feleslegeit jelenti. A feleslegekből első sorban beruházásokat fognak eszközölni.

— Egy fiatal leány Párisból Berlinbe lovagolt. Berlinből jelentik: Dorange kisasszony, egy fiatal párisi leány rekordot állított fel a lovaglás terén, amennyiben Párisból Berlinbe lovagolt. Dorange kisasszony naponta átlag 70 kilométert tett meg és 10 napi pihenés után vissza akar lovagolni Párisba.

ERZSEBET MOZGO.

Ma este 9 órakor utóljára

PÓLA NEGRI

JÓ és ROSSZ oimti hatalmas társadalmi sláger filmben játssza a főszerepet.

Rendes olosó helyárak.

Holnaptól: AZ Ó FIAI (Zsidó legenda) Schildkraut Rudolfal.

— Berthelot tábornok a brasovi repülőgépgyár felavatásán. Bucurestiből jelentik: Október 9-én érkezik a fővárosba Berthelot tábornok, aki részt fog venni a brasovi román repülőgépgyár felavatásán.

— Baleset a tegnapi katonai díszfelvonáson. Egy soffőr vigyázatlansága következtében súlyos baleset történt tegnap délben a katonai felvonulás alkalmával. Nyirő Béla timisoarai (temesvári) soffőr 937. számú autójával a Strada Bratianu (Weitzer-uca) sarkán beleszaladt a katonák soraiba. Épen a motorkerékpáros osztag vonult fel és az autó Bozsenár Vazul és Dragoi György közkatónákat, akik motorkerékpárjaik mellett haladtak, elütötte. A két katona súlyosan megsérült és a kerékpárok megrongálódtak. A vigyázatlan soffőrt előállították a rendőrségen, ahol megindult ellene az eljárás. A katonaságnak tizenkét ezer lej kára származott a balesetből; ennyibe kerül a két megrongált motorkerékpár kijavítása. Ezt az összeget peres uton fogják behajtani Nyirő Béla soffőrön. A megsérült katonák sebeit egy közelben lakó orvos költözte be.

— Teljesítették a berlini forgalmi alkalmazottak követeléseit. Berlinből jelentik: A berlini közúti forgalmi sztrájk veszedelme megszűnt, mivel az alkalmazottak követeléseiket csaknem teljes mértékben honorálták.

— Detektívek és szubkommisszárok vizsgál. Egy Aradra érkezett belügyminiszteri rendelet értelmében október huszonötödikén Bucurestiben vizsgálják a nyomozó hatóságok detektívjei és a szubkommisszárok.

— Tenyészapaállatvizsgálat Aradon. Szombaton tenyészapaállatvizsgálat lesz Aradon a vásár téren dr. Marcovici h. polgármester, Ionescu és Erdős városi állatorvosok és D. Raicu gazdálkodó jelenlétében. A vizsgálatra kosokat, méneket, sertéskanokat és bikákat hajtának fel.

— Őriási vihar dühög a regátban. Bucurestiből jelentik: Arges megyében az elmúlt éjjel őriási vihar és felhőszakadás volt, amely nagy károkat okozott. A hatalmas szél fákat tépett ki tövestől, a víz pedig előntötte Curtea de Arges városát. Az anyagi kár igen nagy. A vihar ezután Romanat megyébe vonult át, a hol Caracel városát árasztotta el a víz és tíz órán át elzárta a külvilágtól. A kár itt is őriási és a vonatkozlekedés lebonyolítása nagy nehézségekbe ütközik.

— Készül Aradváros 1928. évi költségvetése. Az aradi városházán teljes erővel megindultak az 1928. évi költségvetés összeállításának munkálatai. Az egyes szolgálati főnökök már megkapták az utasítást arra nézve, hogy saját ügyosztályuknak az előzetes költségvetésre vonatkozó adatait október 15-ig állítsák össze. Ezek az adatok Berzovan Iános szolgálati főnökhöz kerülnek, aki e hó végére aztán elkészül a költségvetés tervezetével. A költségvetés tervezete azután a permanens bizottság, majd pedig a városi tanács elé kerül, hogy azután felterjesszék a minisztériumhoz jóváhagyás végett. A városházán azt remélik, hogy a költségvetést még decemberig letárgyalja a tanács is, úgy, hogy a minisztérium január folyamán jóvá is hagyhatja azt.

— Egy színésznő is utazik az óceánjáró német repülőgépen. Hamburgból jelentik: Lisszabonon keresztül elindult repülőgépen a két pilótán kívül Lény Dillens osztrák színművésznő. Holitzer Károly ismert osztrák festőművész leánya is utban van Amerika felé. A színésznő felszállás előtt kijelentette az újságíróknak, hogy a repülőutra nem a feltűnési vágy ösztönzi, hanem azt akarja, hogy Ausztria Németországgal karöltve vegyen részt egy ilyen vállalkozásban. Ő ugyanis lelkes híve annak, hogy Ausztria jobban, rosszban együtt lévessen és tartson Németországgal.

Elnyelt a föld egy bányát.

Északamerikában ezer láb mélységre beszakadt a föld, magával rántva épületeket, vasutakat, emberek százait. — A világ legszörnyűbb katasztrófája.

Newyorkból jelentik: Borzalmas és nagyarányú katasztrófa történt az északamerikai Sudburit városkában és a közeli bányavidéken. Tegnap éjszaka négyszáz négyzetlábnyi területen a föld hirtelen megmozdult és ezer láb mélységre lesüllyedt. A bányák épületei, valamint a bányatelep eltűntek a föld színéről. A vasutvonal szintén ezer láb hosszúságban tűnt el és számos vasúti kocsi lezuhant a mélységbe. Rayval állomás közvetlen közelében már tátongó mélység van és minden pillanatban várják az állomás épületének összeomlását.

Az emberáldozatok számát hozzávetőlegesen sem tudják megállapítani. A környék lakó-

sai fejvesztetten menekülnek a katasztrófa közeléből. Általában hihetetlen pánik uralkodik az egész vidéken, mert a világ pusztulásától rettegnék. A helyszínre számos geológus utazott ki, akik megvizsgálják a szörnyű katasztrófa okát. A föld beomlása olyan őriási méretű, amelyhez hasonlóra még nem is emlékeznek. A mélységbe zuhant emberek mentéséről szó sem lehet, elsősorban azért, mert feltétlenül mindnyájan elpusztultak, másodsor, mert a szakadék szélét megközelíteni lehetetlen. Állandóan folytatódnak a földbeomlások és nagyobbodik a szakadék, amelyből némely helyről sűrű füstgomolyog száll fel.

Jelentkezzenek az Ipar- és Népbank betétesséi.

Addig nem kezdődhetik a 20.000 lejen aluli betétek kifizetése, míg az összes nyilatkozatok aláírva nincsenek. — A felszámoló bizottság felhívása.

(Arad, október 5.) Az Aradi Ipar- és Népbank betétesséi a felszámolást végző bizottság javaslatára a legutóbbi értekezletükön elhatározták hogy nyilatkozatot írnak alá, amelynek értelmében elfogadják a bizottság javaslatát és ezzel elősegítik a felszámolás zavartalan és gyors lefolytatását. A nyilatkozatokat még az értekezlet folyamán számosan aláírták és azóta is állandóan jelentkeznek a betétessék aláírás végett. Amíg az összes nyilatkozatok kitöltve nincsenek, addig a felszámoló bizottság nem kezdheti meg munkáját. A betétessék saját érdekében cselekednének tehát, ha minél előbb jelentkeznek a nyilatkozatok kitöltésére, nehogy mulasztással

hátráltassák a felszámolás megkezdését. A felszámoló bizottság ma erre vonatkozólag a következő felhívást bocsátotta ki:

„Kérjük az Aradi Ipar- és Népbank 20.000 lejen felüli betevőit, szíveskedjenek még e hét folyamán megjelenni a bank helyiségében és ott a betétjükre vonatkozó nyilatkozatot aláírni. Ez a figyelmeztetés vonatkozik azokra is, akik betétjüket nem saját nevük, hanem jelszó, szám vagy betű alatt helyezték el az intézetnél. Annál nagyobb nyomtatékkal kérjük ezen nyilatkozatok aláírását, mert ennek megbörtentése előtt a 20.000 lejen alóli betétesek kielégítése nem veheti kezdetét.”

— Ujabb gyermekhiüdeses megbetegedések. Bucurestiből jelentik: A közegészségügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint a mai napon a régi királyság területén 12, Erdélyben, Márosvásárhelyen és Zilahon egyegy újabb gyermekhiüdeses megbetegedés történt.

— Nagy áradások Dobrudzsában. Caracalból jelentik: A két napon át tartott hatalmas esőzés következtében, Dobrudzsában nagy áradás pusztít. Az árvíz Caracal városát sem kímélte meg. A város déli része víz alatt áll és a felgyülemlött ár a belváros külső részébe is elért. Több épület összeomlott. A víz mélysége meghaladja a két métert. A kár közel másfél millió lej. A vidékről százan és százan menekültek a városba, ahol az élelmiszerek ára rendkívül felszokkent.

— Titokzatos hőitést a gálai iparkamara padlásán. Galatiból jelentik: Ionescu rendőrközmiszár tegnap egy beörö földözése közben a gálai kereskedelmi és iparkamara épületének padlásán egy oszlásnak indult noltestre bukkan. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a meggyilkolt a nemrégiben eltűnt Vasile Gambaşu hajókormányossal azonos, aki valószínűleg rablógyilkosság áldozata lett és gylkosai közül valaki az iparkamara szolgálatában állott. Ezen az alapon a rendőrség ösztöbe vette Avram Iancu és Scot Cezar volt matrózokat, az iparkamara szolgáit, akiket a gylkosság elkövetésével gyanúsítanak.

— Az intendatúra sikkasztói a hadbíróság előtt. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i hadosztálybíróóság a mai napon kezdte meg a hivatali visszaélésekkel és sikkasztással vádolt Ionescu ezredes, valamint Zavaski és Popovici intendáns főhadnagyok bűnperének fő tárgyalását, akik a II. hadosztály javítóműhelyeinek az élén állottak és — mint ismeretes — a kincstár kárára többmillió sikkasztásokat követtek el. A mai fő tárgyaláson mindössze néhány tanu kihallgatására került a sor, akik a megvádolt tiszték bűnössége mellett vallottak. A fő tárgyalást holnap folytatják, itélet azonban előreláthatólag csak péntekre, vagy szombatra várható.

— Egy Nobel-díjas fizikus halála. Stockholmból táviratozzák: Arrhenius Svante, a jelen század legnagyobb fizikusa, a Nobel-intézet fizikai osztályának világhíres vezetője, a Nobel-díj nyertese, 68 éves korában ma elhunyt.

— Elhalasztották a börtönügyi vezérigazgató bűnperét. Bucurestiből jelentik: Az Ilfovi törvényszék Cemát volt börtönügyi vezérigazgató és társainak tegnap megkezdett fő tárgyalását október 19-re halasztotta.

— László Fülöp megfesti lord Rothermere arcképét. Budapestről jelentik: László Fülöp, a Londonban élő világhírű magyar festő, most néhány hetet Budapesten és Gödöllőn töltött el. A „királyok portréfestője” Horthy Miklós kormányzó és Bethlen István miniszterelnök arcképét készítette el a magyar parlament számára. Bizonyos körökben ebből az alkalomból annak a tervnek ötlete merült fel, hogy a magyar parlament László Fülöppel megfesteti arcképcsarnoka számára lord Rothermere portréját is. Hogy a feladatot vállalja, Zsitivay Leó és Wlassics Gyula báró kérte meg László Fülöpöt. A világhírű mester nagy örömmel vállalta el a megbízást. Együttal s ingönyvíleg kérdezték meg a lordot, hogy hajlandó-e László Fülöp számára modell ülni. Rothermere lord a kérésbe öszinte készséggel egyezett bele.

— Legett a lasi legnagyobb faraktára. Iasiból jelentik: Az elmúlt éjszaka eddig ismeretlen okból kivulladt Solomonovici lasi-i kereskedő hatalmas raktára. A tűz rövidesen a szomszéd épületekre is átharapódzott. Három lakóház és két élelmiszerraktár porrá égett. A rendőrségnek az a gyanuja, hogy gyújtogatás történt, amelyet bosszúból követtek el. Ebben az irányban megindították a nyomozást. A kár 16 millió lej.

— Leszurta bátyját egy kisdíák a számtani feladvány miatt. Chisinauból jelentik: Ion Chetaru 14 éves chisinaui diák tegnap tizenhét kézzel meggyilkolta két esztendővel idősebb fiútestvérét, mert az nem volt hajlandó számtani feladványnak elkészítésénél segíteni. A gyilkos testvér borzalmas tette után nyomtalanul eltűnt.

— Felszedték a vonat elől a dunai hid cölöpleit. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a Constanta—bucuresti-i személyvonat nagy veszedelemben forgott. Mielőtt a vonat a borcaei csatornán átvezető dunai hidon keresztül haladt volna, a vasutasok észrevették, hogy a hid cölöpleinek egy része hiányzik. A vonatot azonnal megállították és így sikerült a katasztrófát elkerülni. Vizsgálat indult meg abban az irányban, vajon merénylet történt-e a vonat ellen.

Kalaposnók figyelmébe! Legujabb selyem-bársonyok „RENAISSANCE” divatruházba gyönyörű választékban megérkeztek

— November 1-én megszűnik a negyedik osztály a CFR-en. Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága rendeletet adott ki, amellyel november elsejével megszünteti a vasutak negyedik osztályát.

— Surlódás a tarifakedvezmények miatt Amerika és Franciaország között. Washingtonból jelentik: Swanson szenátor a legutóbbi ülésen kijelentette, hogy az a mód, amellyel Franciaország a tarifáit kezeli, könnyen surlódást idézhet elő a két állam között. Amikor Franciaország vonakodik az Uniónak megadni a legtöbb kedvezményt, ezzel csak önmagának és szövetségeseinek árt, mert Amerikát arra kényszeríti, hogy Németországot jobb elbánásban részesítse, mint egykori szövetségeseit.

— Eltűnt aradi lakos. Ma délelőtt egy kétségbeesett asszony jelentkezett a rendőrségen és elmondotta, hogy férje, Molnár Mátyás, Strada Putnei (Csatorna-ucca) 13. számú házban lévő lakásából három nappal ezelőtt eltávozott és azóta nem tért vissza. Molnár azt hiszi, hogy férjével valami szerencsétlenség történt, mert sohasem esett meg, hogy hosszabb ideig távol maradt volna. Molnár Mátyás középtermetű, ötvenhárom éves ember, összes haja van, sötét ruhát és fatalpu cipőt viselt. Az eltűnt ember felkutatására a rendőrség megindította a nyomozást.

— Jelentkezzenek a rendőrségen. Az aradi államrendőrség 41-es szobájában jelentkezzenek a következők, akiknek fontos hagyatékgörögben kell okmányaikat kiegészíteni: Erdős János, Bem Márkus, Sárosi Teréz és Margit, Kovács József, Hegyesi János, Janka Adél, Gaál István, özvegy Szabó Bálintné, Bélteki Eszter, Gulyás Lajosné, Herpán Miklósné.

— Isk. fizetek, tömbök, hegedők Kerpelnél. — Az Acsev. nyugdíjasok 1927. októberi nyugdíját a CFR helyett az Arad-Brad ipari részvénytársaság (volt Acsev.) fizeti délelőttöként 8-9-ig.

Hegedű, zongora-iskolák és gyakorl. Kerpelnél. — Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja. A leánykijáratás nagy problémája foglalkoztat ma szülőket és intézményeket egyaránt. Az olyan alakulatok, amelyek a szülők segítségére igyekeznek, amikor a leányuk jövőjét akarják biztosítani, nagyon jól tudják, hogy sokat kell igérni, hogy a felek bedűljenek. A szülők azonban vegyék elő a plajbásukat és kezdjenek a nekik benyújtott tervezetek számadataival komolyan foglalkozni és akkor csakhamar meggyőződnek: „Aki sokat fog, keveset márkol!” Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Osztálya meg is adhatja, amit tervezetében ígér: tizenkét alapon csináltatta meg a számításait, ami azért történt, hogy a tag se legyen megterhelve, az intézmény is megvalósíthassa, amit ígér. Kérjen prospektust a Csoport irodájától, (strada Bratianu 18.) A tagok még folyó évi október hó 15-ikéig vértnek fel. Az igazgatóság.

JÖN!

mert az egész város várja

HARRY LIEDTKE

és

OSSI OSWALDA

legjobb és legujabb
filmükben

a

Hintásleány bécsi vigjátékban.

A nagy államférfiak gyors letűnését, Németország és Oroszország világhuralmát jövendőli egy csillagjós.

Gondolkodó ember nem hisz a jóslásokban, de a nagyközönség mégis érdeklődéssel és némi meggyőződéssel fogadja azokat, ha megfelelnek titkos kívánságaiknak. Nem csoda, ha egy Huter nevű asztrológusnak Németország sorsfordulója címmel Drezdában megjelent könyvét szenzációként tárgyalják Németországban. Huter először a világ jelenlegi vezetőpolitikusaikat horoszkópját állítja fel és ezek alapján jóslja meg életüket és cselekedeteiket.

Hindenburg köztársasági elnök egészsége — ugymond — 1928 és 1929 között megrendül és betegsége 1930 februárjában halálát is okozhatja. Stresemann külügyminiszternél a csillagok ragyogó emelkedés után hirtelen halált mutatnak. Szerencsére — füzi hozzá Huter — ez a szomorú esemény igen távoli időben történhetik, mert hiszen Stresemann 1930-ban eredményes tevékenységet fog kifejteni. — Rossz vége lesz Poincarénak. Váltakozó jó és rossz idők után 1931—1932-ben a csillagok állása szerint Poincaré tragikus elmúlását lehet várni. Poincarét egyébként teljes magányban, fénykora barátaitól, elhagyottan fogja érni a halál. Briandnak is 1930 januárjában összeroppan a pozíciója és betegségtől és haláltól kell félnie.

A csillagok állása mind emellett szól — fejti ki Huter — hogy századunk és a következő század története Németország jegyében fog lefolyni. Így 1929—1932-ben megérkezik a

APOLLO színház

Keresztretjvénye!

A megfektők között 1 páholy lesz kisorsolva. Megfektések az Apollo irodába Bohus-palota III. k. I. em. küldendők péntek este 6 óráig.

2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35	36

Vízszintes sorok: 2. Enélkül nem csinálna az Apollo mozgószínház ilyen nagy reklámot ennek a filmnek. 4. Telt... fogja végignézni e vigjáték minden előadását. 5. Felkiáltás. 7. Fekete... (Valentino híres filmje). 8. Meg... a pénzt és fáradságot, hogy ezt a filmet mindenki megnézze. 9. Két egyforma mássalhangzó. 10. Menyasszony. 12. Az unni ige egyik alakja. 13. Aradon gyártott pipere szappan. 14. A legjobb vigjáték filmszínésznő monogramja (e film főszereplője). 16. Magyar filmszínésznő keresztnéve. 17. Női köszöntés. 18. Szesz ital. 19. Hímnemű háziállat. 20. Rokoni. 21. Kül elmenté. 22. Előszó. 23. Amatőr fényképezőgép. 24. Nemes háziállat. 25. Helyhatározó. 26. A csacsi hangja. 27. Északi nemzet. 28. Három egyforma mássalhangzó. 29. Névelő. 30. Ez a vigjáték... minden kedv. 31. Kettős mássalhangzó.

Függőleges sorok: 1. A legjobb vigjáték mozisínésznő (e film főszereplője). 2. A legjobb vigjáték mozisínésznő (e film főszereplője). 3. A méh lakása. 5. Amit a kereskedő elad. 6. Az idény legjobb vigjáték filmje. 10. Török férfinév. 11. Ritka női név. 15. Az „o” betű és két ékezetes változata. 17. Amerikai költő. 21. Fiu angolul (fonetikusan). 32. Régi súlymérték. 33. „Is”-el a végén a sivatag termékeny szigete. 26. Fehérnemű,

nagy német diktátor, aki 1933—1940-ig a dicsőség és hatalom eddig nem ismert magaslátára fogja emelni a német birodalmat. Az emelkedés Oroszország segítségével fog végbemenni. Franciaország és Olaszország nagy területeket fognak elveszíteni. Németország 1933-ban szövetségre lép az Egyesült Államokkal. 1935-ben súlyos belső harcok törnek ki Németországban a királypártiak és köztársaságiak között, amelyeknek külpolitikai események vetnek véget. Elzász-Lotharingia független állammá alakul.

Anglia világhatalma 1937-ben széthull és egy forradalom Elzász-Lotharingiát visszacsatolja Németországhoz. Az 1938-ik esztendő háborút jelent Németországra, amelyben különösen Anglia ellen fordul, de 1939-ben meg egyezés következik a gyarmati politikában Németország és Anglia között. Ekkor Németország az oroszokkal együtt győzelmes hadjáratot kezd Dél Európában és Kisázsiaiban. Az 1940-ik esztendő nagy területi változásokat hoz Európában. A nagyhatalmak társulnak az Ázsia részéről fenyegető háborúval szemben s új európai népszövetséget alkotnak. 1941-ben felállítják a nagynémet népcászárságot. 1942-ben Németország és Oroszország megszerzik a világhuralmat. A háború kora 1988-ig fog tartani s 1989—2068-ig Németország átéli utolsó nagy kultur-korszakát. Még csak annyit, hogy Huter, aki könyvében szerény díjazásért mindjárt magánjóslásokra is ajánlkozik, 1934-re teszi azt az időt, amikor a repülőgép haldoklásra ítéli és kiszorítja a vasutat.

Mathematikus ló, társalgó kutya az okkultisták párisi kongresszusán.

Mohamed, a csodaló jobban tud gyököt vonni, mint bármely gimnazista.

(Páris, október 5.) A lélekburvások párisi világgkongresszusa, amelyről már egy ízben írtunk, újabb szenzációval szolgál. Karl Krall, a híres müncheni zoológus ma érdekes előadást tartott a gondolkodó állatokról, amelyet végighallgatott Maurice Maeterlinck a világhírű belga író is, aki tudvalevőleg szintén foglalkozik ezzel a problémával.

Krall beszámolt azokról a kísérleteiről, amiket híressé vált gondolkodó lovaival végzett. Elmondta, hogy az állatokat nem úgy nevelte, mint ahogy a cirkuszokban szokták, hanem ellenkezőleg arra törekedett, hogy a lovaknak individuális képességei kerüljenek felszínre. Egy Mohamed névre hallgató lova a matematika iránt mutatott nagy hajlandóságot és Krall néhány hónapi kitartó tanítás után annyira vitte ezzel az állattal, hogy az nemcsak az alapszámításokat tudta kifogástalanul, hanem jobban vont gyököt, mint egy gimnazista, sőt egész komplikált matematikai feladatokat is képes volt megoldani. Krall bizonyos mértékben megtanította a lovat beszélni is. Egy alkalommal, midőn egy tudós barátja felkereste, az okos ló a vendéget saját magától „ur”-nak szólította.

Ez a közlés viharos tetszést váltott ki a hallgatóság köréből, de viszont voltak sokan, akik szkeptikusan csóválták fejüket.

Dr. W. Neumann egy gondolkodó kuttyáról tartott előadást, aki urnójával jelbeszéd után rendezett társalgott és meglepő intelligenciáról tett tanúságot. A kongresszus egyik tagja bejelentette, hogy az egybegyűtteknek módjukban lesz egy ilyen kuttyát megcsodálniok, mert Lengyelországból utban van repülőgépen egy ilyen ritka állat Páris felé és legközelebb bemutatkozik a kongresszusnak.

Rin-Tin-Tin

szombattól az URANIÁBAN

Az egy Istenben való hit nem segít az unitáriusokon

Dima egyetemi tanár megsértette az unitárius egyházat.
Tanügyi botrány a clujli érettségi vizsgálaton.

(Az Aradi Közlöny clujli tudósítójának távirata.) Rendkívül kínos eset foglalkoztatja a clujli unitárius egyházat. Dima clujli egyetemi tanár, a második érettségi vizsgáló-bizottság elnöke, néhány nappal ezelőtt, az érettségi-eredmények kihirdetése alkalmával, amely szerint az unitárius gimnázium összes növendékei elbuktak, maliciózus hangon ezt mondotta: „Ugy látszik, az egy Istenben való hit nem segít az unitáriusokon.”

Ez, a baccalaureatusi vizsgák komolyságával össze nem férő kijelentés nagy felzudulást keltett az unitárius egyház vezetői között, akik most elhatározták, hogy a kijelentés miatt, amely hivatalos helyről érte az unitárius egyházat, memorandummal fordulnak elégtételért a közoktatásügyi miniszterhez. Biztosra veszik, hogy a miniszter elégtételek ad az unitárius egyháznak.

Súlyos autobuszkatasztrófa Bucurestiben.

Az egyensúlyát veszített lárma behatott egy vendéglőbe és öt reggelizőt halálosan megsebesített.

Bucurestiből jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt tegnap Bucurestiben. Az 1939. számjelzésű autobusz, amely Pantelimonból harminc utassal indult el, a reggeli órákban Bucuresti külvárosában, közvetlenül a gyalogjáró mellett felborult. A megmozgásban lévő autobusz egy vendéglőbe nyomult be, ahol öt reggelizőt súlyosan megsebesített. A szerencsétlenséget a soffőr vigyázatlansága okozta, aki nehézkes autobuszával gyorsasági versenyre kelt egy motorbiciklival, akit mindenáron át akart érvé. A szokatlan sebesség következtében az autobusz felborult és miután az Oproviel-féle vendéglő kirakatát bezuza, a lokálba nyomult be. A vigyázatlan soffőrt letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

Pergőtíz Szomorj Dezső drámája ellen.

„A budapesti Nemzeti Színházban nem szerepelhet a Fidibusz házi írójá s katonaszökevény.”

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Szomorj Dezsőnek, az ismert írónak „Nagyasszony” című darabját műsorra tűzte a Nemzeti Színház. Nem valószínű azonban, hogy a színműt előadhatják, mert valóságos pergőtíz indítottak meg Szomorj ellen és az „Uj Nemzedék” a keresztény közvéleményt vonultatja fel ellene. Éleshangú, hevesen támadó cikkeket vetik szemére Szomorjnak,

hogy éveken át a „Fidibusz” házi írójá volt s e lapban olyan dolgokat jelentetett meg, amelyekért a bíróság betiltotta a Szomorj-regény közlését és öt szeméremértés vétségéért kétéves fegyházra ítélte.

Azt is ráolvassák Szomorjra, hogy katonai szolgálata elől külföldre szökött, ahonnan csak évek múlva királyi kegyelemmel tudott visszatérni.

Közgazdaság.

Zürichben 3.24 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 5.)

Kifizetések: Berlin 38.60, Amsterdam 65, Newyork 161.75, London 789, Páris 6.36, Milánó 8.87, Prága 4.81, Budapest 28.37.50, Zágráb 2.85.50, Bécs 22.87, Zürich 31.25. — Árú: Márka 38.50, dollár 159, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38, dollár 158, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.70, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.70, osztrák schilling 22.80, svájci frank 30.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 5.)

Berlin 123.62.50, Amsterdam 208, Newyork 518.70, London 2524.50, Páris 20.35.50, Milánó 28.32, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 5.)

Berlin 123.66, Amsterdam 208, Newyork 518.68, London 2524.75, Páris 20.35, Milánó 28.33, Prága 15.37, Budapest 90.72.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.24, Varsó 58, Bécs 73.17.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 5.)

Devizák: Páris 6.31, Berlin 38.70, London 787, Newyork 161.25, Milánó 8.81, Zürich 31.10, Bécs 22.80, Prága 4.80. — Valuták: Napoleon 6.43, német márka 38.15, léva 1.20, török lira 0.83.50, angol font 784, francia frank 6.35, svájci frank 31.10, olasz lira 8.80, drachma 2.12, dinár 2.83, dollár 159.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 22.90, pengő 28.40, cseh korona 4.73.

== Törvény készül a részvényesek védelmére. Bucurestiből jelentik: A Viitorul jelenti, hogy az őszi ülészakban a parlament elé terjesztik a kereskedelmi törvény reformjáról szóló javaslatot, amely az új szükségleteknek megfelelően módosítja a jelenleg érvényben lévő törvényt. A törvényjavaslat a hitel védelmére szigorú rendelkezéseket fog tartalmazni és a részvénytársaságokra vonatkozó rendelkezéseket.

kezesek jobban fogják biztosítani a részvényesek érdekeit.

— Román-német gazdasági tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A legközelebbi napokban Bucurestibe érkezik a német kormány egy megbízottja, aki a Románia és Németország közötti függő ügyek elintézése végett fog tárgyalásokat folytatni.

Egy garázda diák rémtette.

A bucuresti-i korzón védtelen nőket inzultált, véresre vert egy lovagias öreg urat, sőt a rendőrkapitányt is megtámadta. — Hadbíró-ság elé állítják az agresszív orvosnövendéket.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata). Tegnap este a Bulevardul Elisabetán hatalmas botrányt rögtönzött egy Titus Jipescu nevű orvosnövendék. Előbb védtelen nőket támadott meg az uccán, majd egy idősebb urat, aki viselkedéséért megfedte, súlyosan inzultált. Jipescu megszólított egy hazafelé siető magános urinőt, aki azonban visszautasította a tolokodást. A diák erre durván sértegetni kezdte az urinőt, aki egy arra haladó idősebb ismerőstől, Macri ügyvédől kért védelmet. Az ügyvéd rendreutasította a fiatalembert, aki ezen annyira felbőszült, hogy torkonragadta az idős urat, a földre teperte és addig ugdalta, amíg orrán-száján megeredt a vér.

A nagy lárma odasiető Magureanu rendőrkapitány és két rendőr alig tudták megfékezni a garázda diákokot, akit a főkapitányságra állítottak elő. Utközben megtámadta az öt kísérő rendőröket és agresszív viselkedésével a főkapitányságon sem hagyott fel, ahol a kihallgatást végző Borcea rendőrkapitányt súlyosan inzultálta. Carapancea alezredes, királyi biztos azonnal intézkedett, hogy a magáról megfélemedezett orvosnövendéket hadbíró-ság elé állítsák.

Csodadoktor.

Kalandos vigjáték,
Ma, csütörtökön utóljára az
APOLLOBAN.

Megjelent a kibővített
„UJ DIVAT”

ez a Párisban magyar nyelven megjelenő havi divattap
TELJESEN INGYEN
ad mellékletül:

Egy tizenhatoldalas irodalmi folyóiratot, két eredeti szabásmintaívot, háromszáz művészeti divatmellékletet.

ÁRA 25. — LEJ!

Minden könyvkereskedésben, újságárúsnál kaphatók. Romániai megbízott:

IG. HERTZ

BUURESTI, CALEA VICTORIEI No. 5.

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**

Cenzura: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlünk nem vállalunk felelősséget
ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük jó barátainkat, b. megrendelőinket, hogy
a mai kornak megfelelőleg

RENDY és NAGY cég alatt

Str. Románul No. 1, Bohus palota alatt **URISZABÓSA-GOT NYITOTTUNK**, ahol a legdivatosabb és a legkényesebb ízlést kielégítő munkákkal arra fogunk törekedni, hogy a legteljesebb megelégedésüket kiérdemeljék. Szíves figyelembe ajánljuk dusan felszerelt különleges és eredeti angol szövet raktárunkat, valamint ama főelvünket, hogy kiváló szép munkát, szolid árkban nyújtunk.

Becsés bizást kérünk

kiváló tisztelettel:

1027

RENDY és NAGY.

Jatko Cia — Rodolpho
Valentino

Kellemes estét szerezhethet ha megnézi az
Uránia kettős műsorát:
A szerelem hajótöröttei.

Izgalmas kalandos film 8 nagy felvonásban.

Ezt megelőzi:

Az elhagyottak.

Kedves kutyafilm 8 felvonásban.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Vándory Gusztáv
Dorothy Dalton

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. stb. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 azóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzottok. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérészközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS. NAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobb szer az EGGER PETROL. - Kapható minden drogueriában s minden nyőgyosztárban.

M. Maga minden tudakozdástól eltöltött és legyen meggyőződve, kellemetlenséget nem is fogok okozni. Nem tudom, olvassa-e majd e sorokat, ha igen, ezáltal is kérem higgyen azokban, amiket mondtam, mert nem is képzelheti, hogy mennyire bánt a szegényes tudat, hogy azokat talán már el is felejtette és hogy magát meggyőzni nem tudtam. 5307

HÁZASSÁG. MŰVELT, kifogástalan multu, önhiba nélkül, elvált középkorú uriaszony, kitűnő, szorgalmas háziasszony, kis vagyonnal és berendezett kétszobás lakással, férjhez menne csakis komoly, idősebb, szolid uriemberhez. Csak teljes című levelek „Boldog otthon” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 5306

MÉG egyszer megkísérlem hirdetés után megkeresni párom. Többszöri hirdetésemre senki nem jelentkezett, amiért kérem a hölgyeket, hogy küldjék el leveleiket „Komoly” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába, 27 éves keresztény fiatalember vagyok. Jellegre és postrestantra nem válaszolok, amiért is teljes című leveleket kérek. 5248

ALKALMAZÁS. PERFEKT szakácsnőt éves bizonyítványokkal keres dr. Singer Lajosné, Bulv. Carol (Erzsébet-körút) 81. 5312

LAKÁS. KIADÓ november elsejére Str. Unirel (Fábián-u.) 11. alatt az Ortutay palotával szemben két uccai helyiségből álló fizethelyiség hozzátartozó 2 külön szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel együtt. Értekezhetni lehet a vagongyári portánál. 5312

NÖTLEN fiatal ember butorozott szobát keres. Jóságigazgatósági palota, áltó 29. I. em. 5313

VÉTEL ÉS ELADÁS. TIZEDES mérleg, 1000 kgs olcsón eladó. Str. Calvin 16. 5291

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó rövid, fekete zongora 22060 lejért. Str. Abatorului (Vásárhíd-u.) 62. 5308

VILAGOS, modern hálószobabutor eladó. Dr. László, Piata Luther No. 3., II. kapu. 5282

Hölgyek figyelmébe! Dívát bársonyok, flanelak és selymek nagy választékban érkezték. Fűző- és haskötőnek való különleges erősségű anyag (drill) kapható: RIPPNER és BENKŐ divatterákházban 1036 Arad, Str. Eminescu (Drák Ferenc-u.)

ZSUR ASZTALKÁK, sezlon, szekrények, antik lámpák, férfi kabátok, bundák, férfi öltönyök, női ruhák, íróasztalok, toalett asztalok, ebédlő diványok, irodai berendezés, Bösendorfer zongora, írógépek, fotelok, szőnyegek, órák, képek, függönyök, storeok, kredencék, asztalneműk, asztalok, székek, antik szekrény, varróasztalok, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 12., I. em. jobb. 1000

FAJALMA (algyógyi) Jonathán. Batul, Aranydármen, stb. házhoz szállítva juttányosan előjegyezhető. Friedmann, Str. Mărăsești No. 8. Telefon 585. - Minták ugyanott megtekinthetők. 5279

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett Pollak Sándor gőztéglagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

Női harisnya 20, cérna minőségben 65 L.-től Bogyó A. Selyem harisnya 12 Lej 65., prima 1. Lej 85., valódi selyem Lej 275. - Fűrés és gyermek harisnyák 20 lejű. - Dívátkorcsolyák 65 lejű. Reform korcsolyák 65 lejű. - Kétféle kabátok, selyem sálak. - Dívát csipkék sora és fehér szinben a legolcsóbb ártért. 5281

Már 40 cseh koronáért vagyis 200 leiert kap 1/8 csehszlovák IV. osztály sorsjegyet, amellyel 2 millió cseh koronát vagyis 10 millió leit lehet nyerni.

Kis kockázattal Ungár S. bankháznál (Bratislava) Nagy vagyont nyerhet! Rendeljen azonnal! Zárt borítékban! 5311 A IV-ik osztály huzása 1927. október 20-án. Főnyeremények: 1.000.000 cK., 700.000 cK., 300.000 cK., 200.000 cK. stb. stb. össznyeremények 60.000.000 cK. 300 millió Lej. A IV. osztály 1/8 cK. 40 Lej 200 1/4 cK. 20 Lej 400 1/2 cK. 160 Lej 800 1/3 cK. 320 sorsjegyek árai 1/8 Lej 200 1/4 Lej 400 1/2 Lej 800 1/3 Lej 1600 Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés sorsjegy vétele után Nyeremények kifizetése a sorsjegy ellenében. Huzás után azonnal küldjük a nyereményjegyzéket. -: Diszkret szállítás! UNGÁR S. bankháza BRATISLAVA, (Cseh-Szlovákia) Ventur-u. 20 Rengetegen nyertek már! Az I. osztályu huzásnál főnyereményt nyertek!

Nagy fűtéstechnika ZSIGUCZI-f. le kályhánál. A fűtéstechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtekinthetők a készítő: HAMMER ZSIGMOND és FIA Üzletében Arad, Boulevard Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér.)

HUNGARIA Nagyszálloda BUDAPEST, a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árk! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“

„PUCKER” cserépkályha és takaréktűzhely raktára Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 3. Legjobb kivitelű bel- és külföldi cserépkályhák és takaréktűzhelyek. -: Mindennemű kályhás munkálatok u. m. átrakások, javítások, falburkolatok elvállalattak. Szíves pártfogást kért Stein Mórné.

Nyomatott az Aradi Közlöny-nyomdában. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálya.

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

KOMPLETT ebédlő és háló eladó. Dr. Irina, Str. Mărăsești 62-64. emelet. 5310

EBÉDLŐ, szalon, gyönyörű rövid zongora, 12 személyes ezüst, ezüst tárgyak, perzsaszőnyegek, festmények stb. eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5315

Ha venni, eladni akar, hirdetésed adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára - negyvennyolc lej! tessz kockára

ÜZLETEK.

FŐUTON vagy Str. Metianuban üzlethelyiséget keresek mielőbbre, lehetőleg berendezéssel. Cim Nádor Endre, Oradea, Str. Cuza Voda 29. 10438

INGATLAN.

STR. DR. RAŢIU (volt Sarló-u.) 45. sz. sarok magánház, 130.000 lejért eladó, 65.000 lejjel átvehető. 5317

60.000 LEIÉL átvehető új kerti magánház, eladó Urmikalakán. Pálmainál. 5118

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) Állandóan bővül a legkiválóbb újdonságokkal. 4654

MACULATURA PAPIR 5 klgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

LEGJOBB gramfonok, hanglemezek Grozaescu énekszámai nagy választékban Fábián és Társa Arad, Str. Metianu (Forrai) 16.

Cipők, szép, tartós és legszebb kivitelben készülnek GOICEA Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 4. sz. Ugyanott raktáron lévő saját készítményű cipők olcsó áron kaphatók.

KÁVÉHÁZAKBAN, VENDÉGLŐK BEN, ÉTTERMEK BEN KÉRJE MINDIG AZ ARADI KÖZLÖNYT

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA FÉNYKÉPÉRT a legszebb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a FOTORADIO FÉNYKÉPÉSZET KÉSZIT. Str. Consistoriului és Str. Mărăsești (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025 Bővebb 3 szobából álló irodahelyiség központi fűtéssel a városközponttal szemben. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5276

ELSŐRENDŰ, KERESZTHURO rövid zongora angol gyártmány, alkalmi áron eladó. Megbizott: Győrffy „Mures” irodája Str. Unirel 13. 15298

Makulatura, tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.